

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ЖУРНАЛ «У РИТМІ ТАНЦЮ»:
ТЕКСТОВЕ НАПОВНЕННЯ, БІЛЬДРЕДАГУВАННЯ**

Студентки IV курсу 4 Ж групи
Освітньої програми *Журналістика*
Галузі знань 06 *Журналістика*
Спеціальності 061 *Журналістика*
Ступеня вищої освіти *бакалавра*
Мурави Анастасії Юрївни

Науковий керівник: Завальнюк І.Я.,
доктор філологічних наук, професор

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

АНОТАЦІЯ

Мурава А. Ю. Журнал «У ритмі танцю»: текстове наповнення, більдредагування. Спеціальність 061 Журналістика. ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2026.

Висвітлення українського танцювального мистецтва в журналах та інших медіа відіграє важливу роль у збереженні та популяризації національної культури в сучасному світі. Народний танець має велике культурне, історичне та мистецьке значення, оскільки через рух, музику та сценічні образи передає традиції, звичаї й світогляд українського народу. Танцювальне мистецтво є важливою частиною культурної спадщини, що формувалася й передавалася з покоління в покоління.

Журнал «У ритмі танцю» присвячений дослідженню та популяризації української народної хореографії, її історії, традицій та сучасного розвитку. Основна мета проєкту – висвітлення українського танцювального мистецтва через історії творчих колективів, видатних діячів хореографії, народні обряди та сценічну культуру, а також через світлини. Видання є важливим інформаційним ресурсом для всіх, хто цікавиться українським танцем, підтримує національну культуру та прагне зберегти її актуальність у сучасному культурному просторі.

Ключові слова: *український танець, народна хореографія, традиції, сценічне мистецтво, культурна спадщина, творчі колективи.*

ANNOTATION

Murava A. Y. «In the Rhythm of Dance» Magazine: Content Creation and Visual Editing.» Specialty 061 Journalism. Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, 2026.

The representation of Ukrainian dance art in magazines and other media plays an important role in preserving and promoting national culture in the modern world. Ukrainian folk dance holds significant cultural, historical, and artistic value, as it reflects the traditions, customs, and worldview of the Ukrainian people through movement, music, and stage performance. Dance art is an essential part of Ukraine's cultural heritage, formed and passed down from generation to generation.

The «In the Rhythm of Dance» magazine is dedicated to the study and promotion of Ukrainian folk choreography, its history, traditions, and contemporary development. The main purpose of the project is to present Ukrainian dance culture through stories of dance ensembles, prominent choreographers, folk rituals, stage traditions, and visual imagery expressed through photography. The publication serves as an important informational resource for everyone interested in Ukrainian dance, supports the preservation of national culture, and contributes to maintaining its relevance in today's cultural space.

Keywords: *Ukrainian dance, folk choreography, traditions, stage art, cultural heritage, dance ensembles.*

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	5
1.1. Теоретична база	5
1.2. Обґрунтування проєкту	13
1.3. Мета роботи	14
1.4. Джерела фактів	14
1.5. Технічні та програмні засоби	15
1.6. Сфера застосування	17
 II. СПЕЦИФІКА ЖУРНАЛУ «У РИТМІ ТАНЦЮ» : ТЕКСТОВЕ НАПОВНЕННЯ, БІЛЬДРЕДАГУВАННЯ	 19
2.1. Структура	19
2.2. Обсяг видання	20
2.3. Зображення	20
2.4. Ідейно-смісловий задум	21
2.5. Специфіка аудиторії	21
 III. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	 23
 IV. МАКЕТ ЖУРНАЛУ «У РИТМІ ТАНЦЮ»	 26

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA

1.1. Теоретична база

Народний танець є важливим елементом культурної спадщини України, що формує й розвиває національну ідентичність та демонструє багатство традицій, сформованих українським народом упродовж століть. У сучасних умовах народна хореографія перестає бути винятково сценічним явищем і дедалі активніше інтегрується в медіапростір та соціальні мережі, що значно розширює можливості її популяризації серед широкої аудиторії. Причиною таких трансформацій став розвиток цифрових технологій і зміна способів споживання інформаційного контенту.

Дослідники розглядають українську народну хореографію як унікальний культурний феномен, сформований упродовж багатовікової історії українського народу. Попри складні історичні умови та боротьбу за національну ідентичність, народний танець зберіг свою самобутність і став важливим елементом культури, носієм духовних цінностей, традицій та національної пам'яті. Через пластичні образи, хореографічну лексику, динаміку рухів і музичний супровід танець передає світогляд, емоції та культурні традиції українського народу [10, с. 43].

З цього приводу Л. Савчин та А. Самохвалова зазначають, що український народний танець виступає важливим засобом збереження традицій, мистецьких особливостей окремих регіонів, а також духовних і культурних цінностей народу. На думку дослідниць, регіональні особливості народної хореографії відображають історико-культурний розвиток певних територій та етнічну самобутність українського народу [17, с. 100].

Хореографічному мистецтву, як і іншим видам мистецтва, властива певна структура функцій, яка інтегрально характеризує його характер і напрям впливу на людину та суспільство. Існування української народної хореографії як виду мистецтва пов'язане насамперед із реалізацією естетичної функції. Окрім неї, народна хореографія виконує комунікативну, інтегровальну,

регулятивну, інформативну, евристичну та розважальну функції, які взаємопов'язані між собою й комплексно впливають на аудиторію [21, с. 193].

Важливим аспектом дослідження української народної хореографії є її регіональна специфіка. Як зазначає С. Качуринець, танцювальні традиції різних етнографічних регіонів України відзначаються багатством і різноманітністю, а характерні рухи народного танцю відображають історичні, природні та побутові особливості певної місцевості. Водночас дослідник акцентує на ризику уніфікації народної хореографії в сучасному медіапросторі, що може призводити до втрати регіональної своєрідності та автентичності танцю, а також до спрощення форми й змісту танцювальних композицій [9, с. 157]. Отже, проблема збереження автентичності народного танцю в умовах сучасного медіасередовища є актуальною для науковців і культурних діячів.

Проблематику стилізації народного танцю активно досліджують як українські, так і зарубіжні науковці. Зокрема, Л. Довганюк зазначає, що основну увагу в наукових працях зосереджено на питаннях збереження автентичної основи народної хореографії, особливостях її сценічної трансформації та ролі стилізації в процесі актуалізації культурної спадщини в умовах глобалізаційних змін [7, с. 303].

Вагомий унесок у теоретичне осмислення поняття стилізації зробила І. Мурована, яка трактує стилізацію як виразне відтворення характерних ознак певного стилю з урахуванням сучасних художніх вимог. У своїх дослідженнях авторка акцентує на педагогічному аспекті стилізації українського народного танцю, наголошуючи на важливості гармонійного поєднання традиційної народної хореографії із сучасними танцювальними, акробатичними та сценічними елементами. На думку дослідниці, стилізація не заперечує фольклорне першоджерело, а виступає засобом його художнього переосмислення й адаптації до умов професійної сцени [11].

Подібну думку висловлює і Л. Довганюк, яка зазначає, що стилізація народного танцю є творчим процесом переосмислення традиційної

танцювальної лексики, ритміки та композиційних особливостей відповідно до сучасних сценічних і естетичних вимог [7, с. 305]. Проте, на відміну від І. Мурованої, дослідниця більше акцентує на художній інтерпретації фольклорної основи, а не лише на поєднанні традиційних і сучасних елементів. Водночас І. Мурована окремо наголошує, що стилізація є своєрідною імітацією характерних ознак певного стилю та ґрунтується на гармонійному поєднанні традиційної народної хореографії із сучасними танцювальними й акробатичними елементами. Отже, обидві дослідниці розглядають стилізацію як важливий засіб популяризації народного танцю, проте зосереджують увагу на різних аспектах цього процесу [11].

Л. Довганюк також розглядає український народний танець як одну з найвиразніших форм національної культури, у якій відображаються історичний досвід, світогляд та естетичні цінності українського народу. Дослідниця зауважує, що впродовж століть народний танець виконував розважальну функцію та водночас мав обрядове, комунікативне і виховне значення. Авторка також наголошує на важливості стилізації народного танцю в сучасному культурному просторі, оскільки саме вона сприяє збереженню та популяризації української культурної спадщини засобами сучасного мистецтва [7, с. 304].

Історію розвитку народно-сценічної хореографії опрацьовують Л. Довганюк та І. Гутник. Зокрема, Л. Довганюк зазначає, що перші спроби сценічної обробки та стилізації українського народного танцю з'явилися ще на початку ХХ ст. Вагомий внесок у розвиток народно-сценічної хореографії зробили В. Верховинець, П. Вірський та М. Болотов. Особливу увагу дослідниця приділяє творчості Павла Вірського, у якій поєдналися фольклорна основа, професійна хореографічна техніка й елементи театралізації. Авторка також наголошує, що в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. стилізація народного танцю набула нових форм завдяки використанню сучасних танцювальних технік, мультимедійних засобів і нових сценічних рішень [7, с. 305].

І. Гутник із цього приводу зазначає, що в 1950-х роках провідні українські хореографи започаткували процес художнього переосмислення українського народного танцю, адаптуючи фольклорні танцювальні форми до вимог професійної сцени. Дослідниця наголошує, що розвиток народно-сценічної хореографії супроводжувався поступовою стилізацією народного танцю, а сучасні балетмейстери продовжують поєднувати фольклорну основу з елементами класичної та сучасної хореографії, розширюючи художні можливості цього виду мистецтва [6, с. 357]. Отже, обидві дослідниці розглядають сценічну трансформацію народного танцю як закономірний етап розвитку української хореографії, проте Л. Довганюк більше акцентує на історичному аспекті процесу, тоді як І. Гутник – на його подальшому розвитку в сучасному мистецькому середовищі.

Важливу роль у популяризації української народної хореографії відіграють медіа та видавнича діяльність. О. Бойко зазначає, що важливим засобом популяризації української народної хореографічної культури є видання, орієнтовані на широке коло читачів. Дослідниця наголошує на важливості доступного висвітлення історії, естетичної цінності та значення народного й народно-сценічного танцю в сучасному культурному просторі, оскільки вузькоспеціалізовані наукові праці не завжди розраховані на масову аудиторію. Авторка також акцентує на потребі створення науково-популярної літератури, присвяченої українській хореографії та її видатним діячам [2, с. 97]. Як приклад такого видання О. Бойко розглядає повість О. Бурковського «Завжди в дорозі», присвячену М. Вантуху [4].

Водночас дослідниця зазначає, що сьогодні українську народну хореографічну культуру переважно висвітлюють у наукових і навчальних виданнях, розрахованих на вузькофахову аудиторію. О. Бойко наголошує на недостатній кількості праць, орієнтованих на масового читача, які б популяризували народний танець як важливе явище національної культури, розкривали його естетичну цінність та значення у формуванні української ідентичності. Авторка також зосереджує увагу на потребі створення

комплексних досліджень та сучасних видань, присвячених історії українського народного хореографічного мистецтва [2, с. 97].

Проблему репрезентації народного мистецтва в медіа також порушують дослідниці, які аналізують журнальний формат як важливу складову народно-мистецької періодики. Авторки зазначають, що текстовий і візуальний контент у таких виданнях формують цілісну редакційну структуру, а дослідження журналів потребує врахування історії їх виникнення, тематичної спрямованості, типологічних характеристик та орієнтації на читацьку аудиторію. На прикладі журналів «Літературний Тернопіль» та «Золота пектораль» дослідниці простежують різні редакційні підходи до подання мистецького контенту та типологічне розмаїття локальної народно-мистецької преси [13, с. 112].

У цьому контексті О. Пелешок зазначає, що регіональна журналістика посідає важливе місце в інформаційному просторі України, оскільки орієнтується на висвітлення особливостей місцевого життя та задоволення інформаційних потреб аудиторії певного регіону [12, с. 87].

У монографії Н. Скляренко досліджено візуальні повідомлення в контексті сучасних динамічних візуальних комунікацій, зокрема в інтерактивному цифровому середовищі. Дослідниця акцентує на значенні соціальних мереж як простору оперативної взаємодії, емоційної залученості та самовираження через візуальні образи. Авторка також наголошує на важливості адаптації дизайну до культурного контексту й особливостей сприйняття аудиторії [19].

Крім того, дослідники зазначають, що сучасна аудиторія краще сприймає візуальний контент, оформлений відповідно до актуальних дизайнерських тенденцій, зокрема мінімалізму, використання яскравих акцентів і нестандартних композиційних рішень. Такі підходи до створення візуалу активно висвітлені в аналітичних матеріалах, присвячених сучасним інструментам оформлення контенту для соціальних мереж [16, с. 87].

Дослідниці також зауважують, що сучасне суспільство спонукає молодь до розширення власного інформаційного простору, водночас не нівелюючи національно-культурних традицій і духовних цінностей, сформованих упродовж століть. Авторки наголошують на важливості збереження та популяризації духовної спадщини України в умовах сучасних історико-культурних трансформацій. Особливу увагу вони зосереджують на творчості П. Вірського, який, спираючись на регіональні традиції українського фольклору, створював хореографічні постановки, поєднуючи народні танцювальні елементи з професійним балетмейстерським досвідом [17, с. 102].

Питання популяризації етнічної хореографії в міжнародному контексті також є предметом наукових досліджень. Дослідник О. Плахотнюк наголошує на актуальності проведення міжнародних фестивалів етнічної танцювальної культури, які потребують підтримки з боку державних, міжнародних і профільних організацій. Констатує також, що в багатьох країнах на державному рівні здійснюється підтримка освітньої діяльності у сфері етнічної хореографії як професійного, так і аматорського спрямування [14, с. 7].

Підтвердженням важливості культурного обміну є слова Богдана Бойчука про публікації в американській пресі щодо гастролей ансамблю П. Вірського в Нью-Йорку 1962 року, у яких дослідник наголошує на позитивному значенні представлення української культури у світовому мистецькому просторі [3, с. 103].

Процес цифровізації культурно-мистецької сфери в Україні щороку набуває дедалі більшої актуальності. Особливо помітних трансформацій зазнали музика та танець як важливі складові сценічного мистецтва, що пов'язано з активним розвитком цифрових медіа, стримінгових платформ, технологій віртуальної й доповненої реальності, а також штучного інтелекту [18, с. 75].

У цьому контексті М. Житарюк зазначає, що розвиток культури у ХХ столітті відбувався в умовах медіації. Розмежовуючи поняття «медіація» та

«медіатизація», дослідник наголошує, що вони мають різне значення: медіація передбачає посередницьку роль медіатора задля досягнення порозуміння, тоді як медіатизація пов'язана з впливом медіа на широку аудиторію [8, с. 65].

О. Плахотнюк зосереджує увагу на тому, що процеси культурної глобалізації впливають на сучасне сприйняття народного танцю та формування нового етнокультурного світогляду. Дослідник наголошує, що розвиток технологій відео- й телефіксації, а також мережі «Інтернет» значно розширює можливості збереження, популяризації й поширення українського фольклорного танцю в сучасному мистецькому просторі [14, с. 8].

Подібну позицію висловлює й І. Герц, яка зазначає, що цифрові технології сприяли появі нових форматів існування танцювально-видовищної культури у віртуальному просторі. Поширення відеоконтенту в соціальних мережах, зокрема TikTok, Instagram та YouTube, дало змогу танцювальним митцям оперативно презентувати власну творчість і популяризувати нові стилі та тенденції. Авторка також наголошує на важливості онлайн-сервісів у збереженні танцювальної культурної спадщини, оскільки сучасні медіатехнології забезпечують можливість фіксації та збереження різних аспектів танцю для майбутніх поколінь [5, с. 61]. Отже, обидва дослідники розглядають цифрові технології як важливий чинник популяризації народної хореографії, проте О. Плахотнюк більше акцентує на глобалізаційних процесах, тоді як І. Герц – на трансформації танцювальної культури в цифровому середовищі.

Зміни, спричинені цифровізацією, особливо помітні в сучасному медіапросторі. Критика фольклорних дійств у масмедійному просторі сприяла тому, що вже на початку 2000-х рр. народний танець зник з екранів українського телебачення, поступившись місцем продуктам масової культури. Це явище стривожило хореографічну спільноту [1, с. 218].

На сучасному етапі спостерігаємо послаблення уваги до питань популяризації та збереження хореографічної культури в медіапросторі. Відсутність телевізійних програм, присвячених народному танцю, обмежує

можливості дитячої та дорослої аудиторії для детального ознайомлення з цим видом мистецтва. Натомість зростає роль соціальних мереж та онлайн-медіа в згаданому плані. Хоч, звісно, потрібно визнати, що такий мережевий контент не завжди може слугувати повноцінною заміною телевізійних проєктів.

На телебаченні народну хореографію найчастіше подають як короткі новинні сюжети або як окремі матеріали в культурних програмах. Здебільшого це анонси концертів, фестивалів, конкурсів або гастролей танцювальних колективів із благодійною метою. Подібну тенденцію простежуємо і в онлайн-медіа. Більшість публікацій присвячено результатам участі танцювальних колективів у конкурсах і фестивалях. Наприклад, у матеріалі про перемогу колективу з агрономічної громади на міжнародному фестивалі «Infinity Fest» або в новині Суспільного про нагородження хмельницького ансамблю зацентровано на досягненнях. Проте художніх особливостей виступів зазвичай не розкривають, а увагу зосереджують лише на факті успіху. Розмовні та інтерв'ю-формати трапляються рідше. У них народну хореографію зазвичай розглядають побіжно: у контексті обговорення діяльності колективів, підготовки до виступів або загальних питань розвитку культури. Окремо можна виділити історико-культурні матеріали, присвячені розвитку танцювальних ансамблів. У них увагу зосереджують на традиціях, багаторічній діяльності та внескові колективів у культурне життя. Проте такі публікації є менш поширеними порівняно з новинними повідомленнями.

Водночас соціальні мережі, зокрема Instagram, TikTok та YouTube, стали ефективним способом поширення та популяризації народної хореографії. Через короткі відео глядачі можуть зануритися в атмосферу виступів і відкрити для себе нові аспекти народного танцю. У TikTok найчастіше транслюють короткі відео з уривками танцю або його окремих елементів, які нерідко супроводжуються як традиційною, так і сучасною музикою, що відповідає актуальним трендам. Окрім танцювальних номерів, колективи

активно висвітлюють закулісне життя, репетиції, підготовку до концертів та гастрольні поїздки.

Публікації в Instagram мають більш структурований та інформативний характер. Основний акцент зроблено на інформуванні аудиторії про майбутні виступи, гастролі й участь у фестивалях за допомогою афіш, відео та текстових дописів. Водночас відео з концертів у цій мережі переважно зберігають традиційний формат подання без значної адаптації до трендів, що дозволяє повніше відтворити атмосферу виступів.

YouTube, своєю чергою, дає можливість глибше ознайомитися з народною хореографією завдяки формату «довгих» відео. Саме тут глядачі можуть переглядати повні записи концертів і виступів, інтерв'ю з учасниками та керівниками колективів, документальні матеріали про історію ансамблів, а також відео, присвячені благодійній діяльності та підтримці військових.

Отже, висвітлення народного танцю в сучасному українському медіапросторі зазнало суттєвих змін під впливом цифровізації та трансформації способів споживання інформації. Якщо раніше провідну роль у популяризації народної хореографії відігравало телебачення, то сьогодні головними платформами стали соціальні мережі та цифрові медіа. Водночас актуальною є проблема збереження автентичності народного танцю та потреба поєднання традиційних і новітніх медіаформ для ефективного представлення української хореографічної культури.

1.2. Обґрунтування проєкту

Журнал «У ритмі танцю» є актуальним творчим проєктом у сучасному інформаційному просторі, оскільки сьогодні спостерігаємо недостатню кількість видань, присвячених українському танцювальному мистецтву, його історії, традиціям та сучасному розвитку. В умовах зростання інтересу до національної культури й збереження культурної спадщини особливої важливості набувають матеріали, що популяризують українську народну хореографію та висвітлюють її значення для суспільства.

Видання «У ритмі танцю» вирізняється тематичною спрямованістю, адже поєднує матеріали про історію українського танцю, його роль у народних обрядах і традиціях, видатних діячів хореографічного мистецтва, а також колективи, які продовжують і розвивають українські танцювальні традиції сьогодні.

Проект також може слугувати платформою для висвітлення діяльності творчих колективів, хореографів, даючи можливість розповідати про їхні досягнення, творчий шлях і внесок у розвиток народного мистецтва.

1.3. Мета роботи

Метою кваліфікаційної роботи є створення творчого проєкту, щоб популяризувати та висвітлити народний танець, як важливий елемент нашої культури через текстове наповнення та візуальний матеріал.

Для реалізації мети потрібно розв'язати такі **завдання**:

- опрацювати наукову літературу й інші джерела з теми кваліфікаційної роботи;
- здійснити текстове наповнення журналу;
- дібрати до матеріалів узаємодоповнювальний візуальний контент;
- окреслити структуру видання;
- створити й відредагувати авторські ілюстрації.

1.4. Джерела фактів

Під час підготовки матеріалів для журналу використано інформацію з відкритих джерел, наукових публікацій, медіаматеріалів, соціальних мереж творчих колективів і хореографічних спільнот. Інформацію про танцювальні заходи, виступи й фестивалі дізнавалися через офіційні сторінки колективів у соціальних мережах, рекламні афіші й анонси культурних подій. Отримана інформація використовувалася для відвідування концертів і творчих заходів та створення авторських фотографій для рубрики «Стоп-кадр».

1.5. Технічні та програмні засоби

Для створення журналу «У ритмі танцю» використано такі засоби: персональний фотоапарат «Nikon d3100», робочий фотоапарат «Canon EOS 250d», мобільний телефон «Apple iPhone 14 Pro»; ноутбук «Asus»; для більдредагування – платформу графічного дизайну «Canva», для створення QR-коду – онлайн-платформу «Me-QR», для візуальної трансформації зображень – «Bing Image Creator».

«Nikon d3100» – це цифрова дзеркальна камера з широким спектром можливостей для керування зйомкою, що дозволяє отримувати якісні знімки аматорам та професіоналам. Камера забезпечує високу якість зображень та відео, а також пропонує великий набір функцій для творчості фотографа. Фотоапарат пропонує зручний інтерфейс користувача зі зрозумілим меню, що спрощує налаштування та керування зйомкою. Крім того, наявність різних ефектів дозволяє легко керувати зображеннями та фільтрами на них.

«Canon EOS 250d» – це цифрова дзеркальна камера з широким набором функцій для фото- та відеозйомки, яка поєднує високу якість зображення із зручністю використання. Фотоапарат дозволяє отримувати деталізовані та яскраві знімки завдяки сучасній матриці та швидкому фокусуванню, що робить його зручним як для аматорів, так і для професіоналів. Камера підтримує запис відео у високій якості, а також має сенсорний поворотний екран, що забезпечує комфортну зйомку з різних ракурсів. Фотоапарат пропонує зрозумілий інтерфейс і просте меню налаштувань, що полегшує керування процесом зйомки. Крім того, наявність режимів та вбудованих ефектів дозволяє користувачам експериментувати зі стилем фотографій.

«Canva» – це багатофункціональна онлайн-платформа для графічного дизайну та редагування фотографій, яка дозволяє створювати різноманітний візуальний контент. Це інструмент для креативної роботи із зображеннями, текстом, графікою та шаблонами, що дає змогу швидко й зручно оформлювати цифрові та друковані матеріали. Завдяки широким можливостям редагування фотографій, додавання ефектів, фільтрів, текстових елементів і графічних

деталей Canva є популярною серед SMM-спеціалістів, студентів та користувачів соціальних мереж.

Платформа підтримує роботу з різними форматами зображень і макетів, що робить її зручною для створення презентацій, плакатів, афіш, публікацій для соціальних мереж, журналів та інших візуальних матеріалів. Вбудовані інструменти для обробки фотографій дозволяють легко змінювати кольори, яскравість, контрастність, застосовувати фільтри та покращувати якість зображень.

«Me-QR» – це багатофункціональна онлайн-платформа для створення та керування QR-кодами, яка дозволяє швидко генерувати коди для різних типів інформації: вебпокликань, текстів, документів, контактних даних, соціальних мереж та іншого цифрового контенту. Це зручний інструмент для організації швидкого доступу до інформації за допомогою сканування QR-коду через мобільні пристрої.

Завдяки широким можливостям налаштування дизайну користувач може змінювати кольори, додавати логотипи, рамки та інші графічні елементи. Платформа підтримує роботу з різними форматами контенту та забезпечує зручне керування створеними матеріалами через особистий кабінет. Вбудовані інструменти аналітики дозволяють переглядати кількість сканувань, аналізувати активність користувачів й оцінювати ефективність використання QR-кодів у друкованих та цифрових матеріалах.

«Bing Image Creator» – це онлайн-платформа на основі штучного інтелекту, призначена для створення та редагування зображень за текстовими запитами. Сервіс дозволяє генерувати унікальний візуальний контент, стилізувати фотографії та створювати ілюстрації в різних художніх стилях. Платформа є зручною для роботи з візуальними матеріалами, оскільки надає можливість перетворювати фотографії у стилізовані ілюстрації, додавати художні елементи, змінювати атмосферу зображення та створювати оригінальний дизайн. У процесі виконання кваліфікаційної роботи програму використовували для стилізації фотографій, створення титульних сторінок до

розділів журналу «Постаті» та «Стоп-кадр», щоб доповнити візуальний контент декоративними деталями.

1.6. Сфера застосування

Журнал можна використовувати як інформаційне джерело для студентів, викладачів, дослідників у галузі культури, мистецтвознавства, хореографії, історії та етнографії. Також видання слугуватиме навчальним або практичним зразком для спеціалізованих тематичних видань. Проєкт може застосовуватись у сфері медіа, видавничої діяльності, а також в освітньому процесі та під час підготовки подібних тематичних журналів.

Апробація результатів дослідження. Дослідження апробовано у вигляді доповідей на 3 наукових конференціях:

- IV Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених «Сучасний масмедійний простір: реалії та перспективи розвитку» (Тернопіль, 23 квітня 2026 р.);

- Всеукраїнській студентській науковій онлайн-конференції «Актуальні проблеми журналістики» (Полтава, 29 квітня 2026 р.);

- III Всеукраїнській студентській науково-практичній онлайн-конференції «Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа» (Вінниця, 5 травня 2026 р.).

Публікації. Результати дослідження відображені в 2 наукових публікаціях:

- Мурава А. Медіатрансляція та цифрові стратегії популяризації етнохореографічної спадщини в сучасному інформаційному просторі України. *Журналістика й мистецтво слова* : збірник наукових статей. Вінниця, 2026. Вип. 18. С. 94–98.

- Мурава А. Медійна парадигма популяризації фольклорного танцю в умовах інформаційного суспільства». *Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа*: матеріали III Всеукр. наук.-практ. онлайнкової

конф., м. Вінниця, 5 травня 2026 р. / Вінницький держ. пед. ун-т
ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2026. С. 98–101.

II. СПЕЦИФІКА ЖУРНАЛУ «У РИТМІ ТАНЦЮ» : ТЕКСТОВЕ НАПОВНЕННЯ, БІЛЬШЕДАГУВАННЯ

2.1. Структура

«У ритмі танцю» – це творчий проєкт про український народний танець у вигляді журналу, що присвячений цьому мистецтву. Видання містить нариси, історії колективів та дібрані під матеріали фото, а також авторські знімки.

Завдяки журналу читачі можуть дізнатися про розвиток української хореографії від давніх часів до сьогодення, особливості танцю різних регіонів України, сценічне втілення народного танцю та його значення у формуванні культурної ідентичності. Видання також містить фотографії виступів, репетицій, народних костюмів, що допомагають глибше передати атмосферу танцювального мистецтва.

Особливу увагу в проєкті приділено популяризації українського народного танцю серед молоді, підтримці творчих колективів та збереженню національних традицій шляхом поєднання автентичних елементів із сучасним та сценічним баченням танцювальної культури.

Журнал складається з чотирьох розділів.

Крізь час. Розділ присвячений історії виникнення та розвитку українського народного танцю, його витокам, значенню в житті народу та ролі в обрядовій культурі. У ньому також висвітлені образи, що можна розгледіти на сцені, регіональні особливості хореографії та власна історія, прочитавши яку, можна зрозуміти чому обрано саме цю тему.

Постаті. У цій частині журналу йдеться про видатних діячів української хореографії, серед яких Василь Верховинець, Павло Вірський, Мирослав Вантух, Григорій Чапкіс та Юрій Гурєєв. Розділ висвітлює їхній творчий шлях, унесок у розвиток народного танцю та популяризацію українського хореографічного мистецтва в Україні та за її межами.

Об'єднані танцем. Розділ містить історії творчих колективів: народного аматорського ансамблю танцю «Роза вітрів», ансамблю танцю «Радість», академічного ансамблю пісні й танцю «Поділля», народного ансамблю танцю «Барвінок», академічного ансамблю пісні й танцю «Козаки Поділля» та їхньої студії, народного аматорського ансамблю танцю «Веселка», академічного ансамблю «Надзбручанка» та ансамблю танцю «Сонечко». У матеріалах описано історію їхнього створення, творчі досягнення, міжнародну діяльність та внесок у збереження й розвиток українського танцювального мистецтва.

Стоп-кадр. Завершальний розділ журналу поєднує фотографії танцювальних постановок, сценічних образів та творчих моментів. Через світлини передано атмосферу українського народного танцю, емоції виконавців, красу костюмів й особливості сценічної хореографії.

2.2. Обсяг видання

Обсяг журналу «У ритмі танцю » становить 128 сторінок.

2.3. Зображення

Важливу роль у створенні журналу відіграло більдредагування та підбір візуального матеріалу. Фотографії добиралися відповідно до змісту текстових матеріалів, щоб візуальний ряд гармонійно доповнював тему кожної рубрики, матеріалу та передавав атмосферу народного танцю.

У виданні використано як архівні та сценічні світлини, так і авторські фотографії, створені під час або після виступів танцювальних колективів. Авторські фото проходили додаткове редагування та обробку в онлайн-платформі «Canva». Під час обробки використовувалися фільтри, корекція кольору, яскравості, контрастності та світлотіні, що дозволило зробити зображення більш виразними й атмосферними, а також увиразнити сценічне освітлення, кольори народних костюмів і художню емоційність кадрів.

Для створення окремих візуальних елементів журналу також використовувалася платформа «Bing Image Creator» на основі штучного

інтелекту. За допомогою сервісу частину зображень стилізовано під художні ілюстрації, а також доповнено декоративними деталями й ефектами. Це дозволило створити більш творчий і сучасний візуальний образ видання. Платформа використовувалася для оформлення титульних сторінок розділів «Постаті» та «Стоп-кадр», де зображення були адаптовані до загальної стилістики журналу й доповнювали його емоційний і художній характер.

Під час більдредагування увагу приділено покращенню якості фотографій та створенню єдиного стилю журналу. Зображення добиралися з огляду на тематику конкретного матеріалу задля підтримки його емоційного змісту. До прикладу, для матеріалів про гопак використовувалися динамічні сценічні кадри з активними рухами та яскравими кольорами, тоді як для ліричних постановок добиралися світлини зі спокійнішою композицією та фільтром.

Окрему увагу приділено композиції фотографій. У журналі поєднано загальні сценічні плани, що передають масштаб танцювальних постановок, і портретні кадри, які акцентують на емоціях виконавців та деталях народного костюма.

2.4. Ідейно-смісловий задум

Ідейно-смісловий задум журналу «У ритмі танцю» полягає в популяризації та збереженні українського танцювального мистецтва через його історію, регіональні особливості, осучаснення та культурне значення. Крім того, видання спрямоване на підтримку спільноти, щоб зацікавити молодь народною хореографією, сприяти розвитку творчого середовища та збереженню національних традицій через поширення серед загалу.

2.5. Специфіка аудиторії

Журнал про народну хореографію є важливим культурологічним виданням, спрямованим на популяризацію народного танцю. Воно слугуватиме джерелом інформації про танцювальне мистецтво й особливості

української народної хореографії для танцівників, хореографів, які найбільше залюблені в українську культуру. Ще однією групою споживачів може бути молодь, яка цікавиться культурною спадщиною України та медіапроектами схожого спрямування. Також видання розраховане на поціновувачів українського мистецтва й культури загалом, оскільки поєднує текстові матеріали, історичні відомості, авторську історію та візуальний контент.

III. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко О. Образ українського танцю у мас-медійному просторі України доби незалежності. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Рівне, 2020. Вип. 34. С. 217 – 221.
2. Бойко О. С. Історіографія української хореографічної культури: сучасний стан та проблеми. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. Київ, 2020. № 4. С. 94 – 98.
3. Бойчук Б. *Навіщо про це говорю: вибрані статті. Театр, балет, література*. Львів : ЛА «Піраміда», 2017. 430 с.
4. Бурковський О. *Завжди в дорозі*. Київ : Преса Плюс, 2013. 128 с.
5. Герц І. І. Сучасний танець і новітні технології: грані взаємодії. *Мистецтвознавчі записки* : зб. наук. пр. Київ, 2023. Вип. 43. С. 58 – 63.
6. Гутник І. М. Стилзація у професійному народному хореографічному мистецтві сучасності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. Київ, 2019. Т. 2. С. 356 – 360.
7. Довганюк Л. А. Стилзація народного танцю як сучасна форма трансляції української культурної спадщини. *Наука і техніка сьогодні*. Полтава, 2026. № 3(23). С. 300 – 313.
8. Житарюк М. Особливості застосування понять «медіація» й «медіатизація» в сучасному медіапросторі. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. Львів, 2020. Вип. 48. С. 56 – 66.
9. Качуринець С. Значення українського народного танцю в культурній спадщині України. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Хмельницький, 2025. Вип. 83. Т. 1. С. 155 – 160.
10. Качуринець С., Качуринець М., Єфімчук О. Витоки та етапи становлення народного танцю на теренах України. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Хмельницький, 2025. Вип. 84. Т. 2. С. 41 – 47.
11. Мурована І. Стилзація українського народного танцю в процесі вивчення дисципліни «Теорія та практика українського народного танцю».

Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. № 207. Т. 1. С. 243 – 247.

12. Пелешок О. О. Краснзнавчий наратив районної преси Тернопільщини початку ХХІ століття : дис. ... д-ра філософії з журналістики. Тернопіль, 2022. 257 с.

13. Пелешок О., Гороховянко І. Візуально-текстові форми репрезентації народного мистецтва на сторінках регіональних журналів Тернопільщини. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія.* Тернопіль, 2025. № 4 (18). С. 110 – 120.

14. Плахотнюк О. Етносвітогляд фольклорного танцю в мистецькому просторі сучасності. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.* Львів, 2021. Вип. 35. Т. 5. С. 4 – 8.

15. Плахотнюк О. А., Сиротинська Н. І., Белінська Л. С. Українська танцювальна культура як репрезентант національних традицій. *Актуальні питання гуманітарних наук.* Львів, 2025. Вип. 90. Т. 2. С. 93 – 99.

16. Пономаренко І., Баландюк А. Фірмовий стиль як основа комунікаційної політики компанії. *Актуальні проблеми сучасного дизайну :* збірник матеріалів ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 22 квітня 2021 року. Київ : КНУТД, 2021. Т. 2. С. 355 – 357.

17. Савчин Л., Самохвалова А. Український народний танець у сучасній молодіжній інтерпретації: історіографія етносьогодження. *Художня культура. Актуальні проблеми.* Рівне, 2021. № 17 (2). С. 98 – 105.

18. Савастру Н., Бобровник Ю., Прянічніков В. Музика і танець в епоху цифрових технологій: трансформація сценічного мистецтва. *Актуальні питання гуманітарних наук.* Київ, 2025. Вип. 86. Т. 3. С. 73 – 78.

19. Скляренко Н. В. Візуальні комунікації в дизайні: динамічні концепції сталого розвитку : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 484 с.

20. Хиневич Р. О., Єжова О. В. Формування візуального контенту в соціальних мережах: естетичні підходи та дизайнерські рішення. *Теорія та практика дизайну. Культура і мистецтво*. Київ, 2025. Вип. 3(37). С. 444 – 450.
21. Хоцяновська Л. Ф. Тенденції та перспективи розвитку народного хореографічного мистецтва України. *Молодий вчений*. Одеса, 2018. № 1(53). С. 191 – 194.

IV. МАКЕТ ЖУРНАЛУ «У РИТМІ ТАНЦЮ»

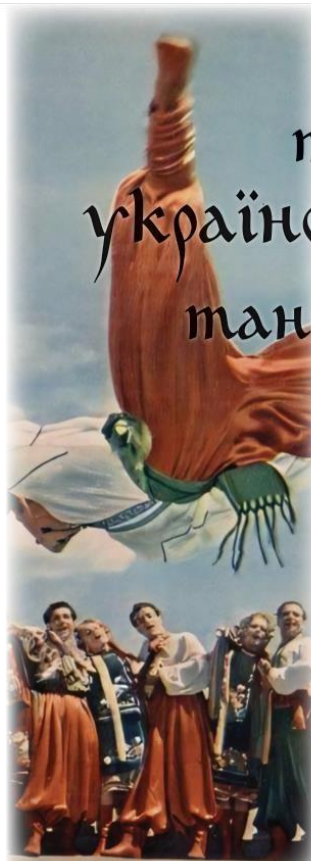

Мандрівка у серце української спадщини

КРИЗЬ ЧАС

Історія та витоки українського народного танцю

Є мова, яку людство зрозуміло ще до появи слів. Вона не потребувала перекладу, не знала алфавіту і не записувалася на папері. Вона народжувалася з руху, ритму і серцебиття життя. У ній не було граматики, але була щирість. Не було правил, але був зміст. І саме з цього – з найпростішого, але найприроднішого способу існування – почалася історія танцю.

Танець з'явився значно раніше, ніж слово. Коли людина ще тільки вчилася осмислювати світ, вона вже вміла його «говорити» тілом. Це була не продумана система, а інстинктивна реакція на все, що відбувалося навколо. Жести, міміка, ритмічні кроки, рухи в такт власному подиху або звукам навколишнього середовища ставали першою формою комунікації. Через них передавалися емоції – радість, тривога, здивування, напруга. Поруч із наскельними зображеннями саме рух був ще одним способом зафіксувати момент життя. Не на камені – у просторі. Не назавжди – але дуже щиро.

Спочатку танець не мав жодних ознак мистецтва в сучасному розумінні. Він не поділявся на стилі, не мав назв і не вимагав навчання. Це був рух, який виникав природно – як реакція, як повторення, як спроба бути в ритмі з іншими. Люди підхоплювали один одного, повторювали, додали щось своє. Ритм створювався всім, що було поруч: ударами, плесканням, звуками, навіть тишею між ними. Згодом до цього додався голос, і рух починав жити разом із співом, утворюючи перші форми спільного ритмічного вираження.

/05

Поступово танець перестає бути лише миттєвим імпульсом. Він входить у повсякденність і стає частиною життя – настільки природною, що його вже не відокремлюють від інших дій. У ньому є радість і втома, піднесення і спокій, взаємодія і самовираження. Через рух люди починають не лише показувати емоції, а й розуміти одне одного без слів. Танець стає способом відчути спільність.

З часом рух починає впорядковуватися. Те, що раніше було імпровазією, набуває структури. З'являється відчуття темпу, композиції, повторюваності. Але навіть тоді танець не втрачає своєї природності. Навпаки, він стає складнішим, але водночас глибшим. У ньому починає народжуватися те, що ми сьогодні називаємо мистецтвом: здатність передати зміст через форму, емоцію через рух, історію без слів.

На цьому фундаменті формуються народний танець як явище. Він не виник раптово і не має одного автора. Це результат довгого людського досвіду, який передавався, змінювався і збагачувався з покоління в покоління. У ньому відображається те, як люди жили, як відчували світ, як реагували на нього. І саме тому він такий живий – у ньому немає штучності, лише накопичена природність руху.

Український народний танець став одним з найяскравіших форм цієї традиції. У ньому поєдналися емоційність, динаміка, внутрішня свобода і особливий характер руху. Він завжди був різним – іноді стриманим, іноді вибуховим, але завжди щирим. Через нього проявлявся настрій, темперамент і спосіб відчувати життя.

З часом народний танець виходить за межі побутового середовища і потрапляє на сцену. Це стає новим етапом його розвитку. Він отримує іншу форму – більш структуровану, продуману, художньо оформлену. Але при цьому не втрачає своєї сутності. Навпаки, сцена дозволяє поглибити його глибше, відкрити нові грані руху і ритму. Велику роль у цьому процесі відіграли дослідники та митці, які зуміли зберегти й осмислити народну хореографію, зробивши її частиною професійного мистецтва.

Сьогодні танець існує одночасно в різних формах. Він може бути автентичним – таким, яким його зберегла традиція. А може бути сценічним – переосмисленим, сучасним, інтерпретованим. Але в будь-якому випадку його основа залишається незмінною. Це завжди рух, який народився з потреби людини говорити без слів.

І, можливо, саме тому танець і сьогодні не втрачає своєї сили. Він не покinox, він відчувається. І в цьому його головна мова, яка була зрозумілою тисячі років тому і є такою зараз.

06/

/07

Танець у народних обрядах і традиціях

08/

Танець у народній культурі України починається з весняного пробудження природи. Коли земля оживає, людина відгукується рухом, який поступово перетворюється на особливу мову тіла. У ній зібраний досвід багатьох поколінь: через кроки, оберти й хороводи передавалося вміння жити в гармонії з природою, чекати врожаю і радити життя. Танець ставав способом узгодити з навколишнім світом, єднання громади й вісвітту зміни у житті та природі.

Ритм танцю тісно пов'язаний із календарем: весняні хороводи пробуджують землю, літні обряди підсилюють магію рослин і води, осінні рухи супроводжують збирання врожаю, а зимові – зупиняють час, щоб заглянути в майбутнє. Кожен сезон приносить свій набір рухів і символів, і саме через танець ці символи стають видимими й вісвітними. Там, де слова слабкі, рух говорить чітко: про надію, страх, вдячність і прагнення.

Весна відкриває цикл танцювальних дійств. Після довгої паузи холоду люди виходять на повітря, щоб закликати тепло й повернення птахів. Діти несуть у руках «жайворонків» – певичку у формі птаха, що символізує повернення пернатих і відродження життя; дівчата й хлопці водять веснянки й гавки, плетуться у «квітковий танець» – до кожного повороту – ніби маленьке заклинання на врожай і здоров'я. Ці хороводи мають просту форму, проте наповнені глибоким змістом: вони ніби пробуджують і землю, і спільну силу людей, показуючи, що відродження завжди відбувається разом, усією громадою.

Масляна, що стоїть на межі зими й весни, поєднує в собі карнавальність і ритуал. Тут танець набуває святкового, ноді бешкетного характеру: люди катаються, співають, гостюють, а обрядові елементи – від спалення опудала до «колоди» – перетворюють жарт на соціальний регулятор. Колода, символічне «покарання» неоздуреним, у жартівливій формі підштовпує молодь до створення сімей: на Поділлі цей ритуал навіть набував романтичного відтінку: хлопець «купав колоду», дівчина вишивала хусточку з ініціалами, і на Великдень цей знак повертався, нерідко як початок справжнього шлюбу. У таких узамодках танець стає мостом між грою і серйозним суспільним наміром.

Весільний танець – кульмінація обрядового циклу, де рухи набувають сакрального значення. Парні танці символізують злиття протилежностей, народження нової родини, бажання довгого й плідного життя.

09/

Літо приносить інший тип танцю – той, що пов'язаний із силою сонця й води. Івана Купала – ніч, коли вогонь і вода стають головними дійовими особами: стрибки через багаття, купальські хороводи, плетіння вінків і їх спуск на воду – усе це танцювальні ритуали, що поєднують магію рослин і стихій. Зелень свята, Трійця – час, коли рухи стають заклинком до родючості, коли танець віддзеркалює надію на щорічний врожай і закликує до щорічного. Тут танець є не лише символом, а дією, яка має вплив: через нього люди намагаються вплинути на невидимі сили, які визначають їхній добробут.

Оснь – пора підсумків і подяки. Після збору плодів громада відзначає завершення праці, і танець тут має урочистий, ноді задумливий характер. Руки фіксують перекид від активного росту до підготовки до спокою; вони нагадують, що життя циклічне і кожен етап має своє місце. У танцях осені відчужається вдячність за врожай і водночас усвідомлення неминучості змін, що наближаються з холодами.

Зима, попри свою статичність, породжує найбільш містичні танцювальні практики. У темні місяці люди прагнуть заглянути в майбутнє: колядування, шедрування, радження, ворожіння – усе це мало на меті відкрити завісу невідомого. Ритуальні ходи й маски, що з'являлися в ці дні, пославляли в собі гумор і страх, захист та провокацію, і танець тут ставав інструментом, який допомагав громаді пережити найхолодніший період року, збергти надію й зміцнити зв'язки.

10/

Усі ці танцювальні традиції мають глибокий зміст і не зводяться до звичайних розваг. У них поєднані щоденні потреби людей (шлюбні звичаї, підготовка запасів, турбота про дім) і вірування, пов'язані з удачею та захистом від усього поганого. Через спільний танець громада зміцнювала свої зв'язки й відчувала єдність. Танок ставав способом збереження пам'яті: рухи, мелодії й символи передавалися з покоління в покоління.

Сьогодні народні танці отримують нове життя на сценах, фестивалях і в сучасних постановках, знаходять нових глядачів і нові форми. Та половина залишається незмінною: танець і далі служить мовою, через яку люди взаємодіють із часом, землею й один з одним. У кожному русі відчуття присутності тих, хто танцював до нас, у кожному хороводі – відлуння давніх традицій. І сьогодні, повторюючи ці рухи, ми продовжуємо розмову, яка триває вже багато століть, знаходячи в ній силу, радість і надію.

11/

Образ, що оживає на сцені

Коли на сцену виходять танцівники в яскравих українських костюмах, глядач відчуває настрій ще до першого руху. Барви, орнаменти, стрічки й вишивка створюють атмосферу, яка миттєво переносить у світ традицій. У народному танці вбрання не є лише прикрасою – воно стає частиною образу, допомагає розкрити зміст танцю та покласти виразність кожного руху.

Український народний костюм – це жива спадщина, що відображає естетику, побут і світогляд народу. У ньому гармонійно поєднуються простота силуету та багатство оздоблення, а кожен елемент – край, колір чи орнамент – має своє символічне значення. Ці традиції формувалися століттями й передавалися з покоління в покоління, зберігаючи зв'язок із культурною пам'яттю.

Особливе місце в народному вбранні посідає вишиванка. Вона знайома кожному з дитинства, але її справжня цінність значно глибша, ніж просто краса. У кожному стібку – думки й почуття майстрині, віра в оберіг та бажання передати частинку себе наступним поколінням. Вишиванка була не лише ремеслом, а й способом висловити важливе, зберегти пам'ять і захистити родину.

Створення образу було невід'ємною частиною життя громади. Довгі вечори за спільною працею, співами й розмовами народжували візерунки та настрій, які згодом оживали на сцені в танці. Саме тому вбрання і танець завжди існували поруч: вони доповнювали одне одного і разом формували цілісний образ народного світу.

Чоловічий і жіночий костюми мають свої особливості. Чоловічий образ часто підкреслює силу й стійкість – стримані геометричні візерунки, міцні тканини, пояс, що формує силует.

Жіночий – витончений, з багатими орнаментами, плавними лініями й прикрасами, що підкреслюють рух і грацію. Навіть дитячий одяг несе в собі ті самі символи, хоч і в простішому вигляді.

У танці вбрання ніби оживає. Коли спідниця розлітається в русі, деталі вбрання підхоплюють кожен крок, а вишиванка виблискує у світлі, образ стає динамічним і виразним. Костюм підсилює емоцію: робить радість яскравішою, ніжність – відчутнішою, а жартівливість – ще більш грайливою. Саме завдяки цьому поєднанню глядач не лише бачить, а й відчуває характер танцю.

/13

Регіональні відмінності додають українській хореографії багатства. Кольори, орнаменти, прикраси й навіть край змінюються від краю до краю, і кожен виступ розповідає про свій край.

Це робить народний танець не просто видовищем, а мозаїкою місцевих історій і звичаїв. На сцені важлива гармонія: музика, рух і костюм мають бути одним цілим. Лише тоді виступ виглядає завершеним і торкає серце. За зовнішньою легкістю стоїть велика праця: репетиції, відпрацювання техніки, синхронність і витривалість. Вбрання у цьому процесі – не лише краса, а й інструмент, що допомагає розкрити задум хореографа.

/14/

Сьогодні народний одяг переживає нове відродження. Вишиванки й етнічні мотиви з'являються в повсякденному вбранні, на подіумах і в молодіжних колекціях. Це поєднання традиції й сучасності зберігає глибину символіки, роблячи її доступною новим поколінням.

Український костюм – більше, ніж частина гардероба. Це мова культури, яку можна побачити й відчути. У поєднанні з народним танцем він перетворюється на мистецтво, що оживає у русі, кольорі й емоції. Кожен виступ – це не лише танець, а жива історія, що розгортається на сцені й передає дух традиції тим, хто дивиться й слухає серцем.

/15

Жива географія танцю

Український народний танець неможливо вмістити в одну форму чи описати однаковими словами. Він народжується не в залі й не на сцені, він виростає з життя. У ньому – ритм праці, характер людей, відлуння історії й навіть подих природи. Саме тому в різних кутках України танець звучить по-різному: змінюється пластика, настрій, темп, але незмінним залишається головне – його жива основа. Це різноманітність не випадкова. Вона формується під впливом усього, що оточує людину: побуту, умов життя, сусідства з іншими культурами. Навіть географія має значення – там, де простір відкритий, рухи ширші й вільніші; там, де ландшафт складний, вони стають швидшими, дрібнішими, насиченішими.

У центральній частині України, серед широких степів, танець розкривається особливо повно. Тут він пластичний, округлий, гармонійний. Руки плавні, але водночас словені внутрішньої сили. Саме в цьому регіоні сформувалися танці, які стали основою української хореографії: гопак, козачок, метелиця, численні хороводи й сюжетні композиції. У них поєднуються легкість і майстерність, а кожен рух виглядає природно, ніби виникає сам собою. Тут важливу роль відіграє й зовнішній образ: яскраве вбрання, чоботи, стрічки, прикраси – усе це не просто деталі, а частина танцю, що підсилює його характер.

16/

Зовсім інший настрій відчувається в Карпатах. Гірський рельєф, інший спосіб життя, інший ритм – усе це відображається в русі. Танці тут швидкі, насичені, словені обертів і ралітостей зміни. Руки виконуються дрібніше, але з великою точністю й енергією. Часто вони супроводжуються вигуками, короткими репліками, навіть діалогами – і це створює відчуття живого спілкування просто під час танцю. У цій манері легко помітити вплив сусідніх культур – угорської, румунської, молдавської, – але вони не витісняють місцеву традицію, а органічно з нею поєднуються. Саме тут народжуються такі танці, як «Аркан», «Коломийка», у яких відчувається справжній темперамент гір.

17/

На Поліссі та Волині танець має інший характер – стриманіший, м'якший, більш зосереджений. Тут рухи не такі різкі, вони плавно переходять один в один, розкриваючи внутрішню глибину. У цій манері відчувається вплив сусідніх культур – польської та білоруської – і водночас зберігається українська основа. Поруч із відомими танцями тут існують і свої, локальні, як-от: «Волинська» чи «Круть», які додають цьому регіону особливої впізнаваності.

18/

Південні та південнокарпатські регіони надають народній хореографії ще більшої барвистості й різноманітності. Тут танцювальна традиція вирізняється використанням до взаємодії різних культур, завдяки чому рухи стають виразнішими та емоційно насиченішими. У пластиці відчуваються відлуння молдавських і румунських мотивів, які природно переплітаються з українською основою, створюючи цілісну й гармонійну танцювальну мову. Особливо яскраво цей вплив простежується на Поділлі, де хореографічна традиція зазнала помітного збагачення під впливом молдавської культури. Саме тут сформувалися широкий пласт танцювальних форм, серед яких особливо поширені дев'ятка та василечки. Кожен із них має власний характер і настрій, відображаючи як святковість народного життя, так і його глибоку емоційну виразність. Водночас зберігаються традиційні риси української хореографії – жваві, енергійні форми, що тут набувають нових відтінків і характеру. Усе це робить подільську та південну танцювальну культуру живою, багатогарною й надзвичайно колоритною.

19/

На сході України танець формували в ще більш різноманітному середовищі. Тут зустрічаються різні народи, і це неминує впливає на хореографію. У традиційних українських танцях можуть з'являтися окремі елементи інших культур – дрібні кроки, присядки, характерні рухи, але їх не копіюють, а переосмислюють. У результаті виникає нова форма, яка залишається українською, проте відкриває до змін.

Цікаво, що жоден рух у народному танці не запам'ятовується повністю. Він завжди проходить крізь місцеве відчуття, змінюється, поєднується з іншими елементами. Саме так народжуються ті особливі локальні «па», які роблять кожен регіон унікальним. Вони можуть бути складними – з підскоками, обертами, ритмічними акцентами, і вимагають не лише техніки, а й відчуття стилю. І попри всю цю різноманітність, танець залишається цілісним. Його неможливо розділити на окремі частини, бо він завжди більше, ніж сума елементів. У ньому живе пам'ять, яка передається не словами, а рухом. Пам'ять про землю, про людей, про їхнє життя. Український народний танець – це не лише мистецтво. Це жива історія, яка продовжує рухатися разом із нами.

/91

Між і серцем і сценою

Коли я вперше переступила поріг танцювальної зали, ще не знала, що це змінить моє життя. Тоді це був радше пошук – спроба знайти те, що відгукується всередині. Я пробувала різні стилі, змінювала напрямки, шукала свій ритм. Тривалий час не могла сказати: «Ось воно – моє». Все сталося після одного концерту народного ансамблю. Пам'ятаю, як сиділа в залі й не могла відвести очей від сцени. Руки танцюристів були більше, ніж техніка: це була історія, яку вони розповідали тілом, емоцією, що проходила крізь кожен жест. У той момент я зрозуміла: хочу бути частиною цього. Того ж вечора попросила батьків відвести мене на народні танці. Так почалася моя історія, яка тривала вісім років.

З'ятого по одинадцятий клас танець став моїм щоденним ритмом. Репетиції, виступи, підготовка, поїздки – усе це заповнило моє життя. Ми виступали в різних містах і країнах, представляли українську культуру, і кожен виступ залишав у мені щось нове: емоцію, розуміння, любов до справи. Кілька хвилин на сцені – і ти відчуваєш, що живеш повністю. Але за цими хвилинами стояли тижні й місяці праці.

Народна хореографія – це не лише краса, яку бачить глядач. Це важка, щоденна робота. Години репетицій, повтори того самого руху, вимоги до синхронності, витривалості й точності – усе це часто залишається за лаштунками. Буває, що втома накриває, щось не виходить, хочеться зупинитися. Але ти продовжуєш, бо знаєш: тільки через працю рух стане частиною тебе. І коли виходиш під світло софітів, втомившись, залишається тільки танець.

Сцена – це інший світ. Тут кожен погляд має значення, кожен рух – сенс. Коли танцюєш, відчуваєш, як історія оживає, як глибоко разом із тобою переживають ті самі почуття. Це моменти повноти й натхнення, які неможливо порівняти з чимось іншим. У кожному номері я знаходила щось своє: мелодію, характер, образ, що торкався серця. Кожен танець залишав у мені частинку себе.

Після школи здавалося, що ця історія може завершитися. Проблеми зі здоров'ям далися взнаки, і я зрозуміла: напевно чимось танцювати так, як раніше. Це було болісне усвідомлення, адже танець уже давно став частиною мене. Але життя іноді дарує другий шанс у найнесподіваніший момент. В університеті мене запросили до танцювального колективу, і я, погодившись без вагав, Любов до танцю не зникла, вона просто чекала свого часу.

/93

Повернення до репетицій і на сцену було, немов повернення додому. Знову ті самі відчуття: підготовка, хвилювання перед виходом, радість від руху. Танці знову стали частиною мого щоденного ритму, давали сили й наповнювали життя сенсом. Але згодом проблеми зі здоров'ям нагадали про себе, і мені довелося прийняти непросте рішення – піти. Чи шкодую я? Так. Це було важко. Водночас я розуміла, що інколи треба слухати своє тіло і робити вибір на користь здоров'я.

Коли зараз дивлюся виступи народних ансамблів, у мені оживає щось особливе – суміш захоплення, теплоти й легкого смутку. Я ніби знову там: відчуваю кожен рух, кожну емоцію, кожен погляд. І водночас приходять відчуття: за шпек, за роки, за ті відчуття, які залишаться зі мною назавжди. Танцювальний досвід навчив мене дисципліні, терпіння, умінню працювати в команді й віддавати себе справі.

Можливо, танець уже не є частиною мого щоденного життя. Але він ніколи не зникне загальною. Він залишився в пам'яті, у відчуттях, у любові до сцени, яка не згасає. Танок – це не лише рухи; це спосіб жити серцем, спосіб розповідати історію без слів. І навіть якщо я більше не виходжу на сцену, ці історії продовжують жити в мені й у тих, хто поруч.

Танець навчив мене бачити красу в простих речах: у синхронності кроків, у спільному дискансі колективу, у миті, коли світло софитів огортає сцену. Він подарував мені друзів, подорожі, спогляди й уроки, які залишаться назавжди. І за це я вдячна – за кожен крок, за кожен оберт, за кожен хорівод, що став частиною моєї історії.

Вони дали крила українській душі

ПОСТАТІ

Той,
хто навчив
танець

Масим Рильський назвав його «чародієм українського танцю», і це визначення влучно окреслює постать **Василя Верховинця** (справжнє прізвище Костів), першого теоретика української народної хореографії. Народжений 5 січня 1880 року на Івано-Франківщині, він пройшов шлях від учителя співу до композитора, диригента, актора і зрештою, реформатора танцю.

Його дебют як хореографа відбувся 1910 року в театрі Миколи Садовського – постановка «Еноді» Лисенка притягла глядачів виняєдливими веснянками карфагенянок і гопаком на Олімпі. Згодом він створив танець молоді біля корми для драми Івана Франка «Украдене щастя» та обрядові хори веснянок у «Марусі Богуславці» Михайла Старицького. Ці постановки заклали його головну рису – уміння перетворювати народний рух на сценний дію, де танець ставав не прикрасою, а драматичним образом.

Мандруючи Україною під час гастролів, Верховинець систематично вивчав побут і традиції народу. Він записував танці «Роман», «Гопак», «Василиха», «Шевчик», «Рибка», а також шийні обряд українського шевця. Результатом цих досліджень стали його наукові праці: «Українське весілля» (1912), «Українські танці» (1915) та головна книга – «Теорія українського народного танцю» (1919). Це було перше ґрунтовне дослідження принципів побудови української хореографії, яке мало на меті створення національного балету на народній основі. Праця витримала п'ять перевидань і стала класикою.

В.М.ВЕРХОВИНЕЦЬ

ТЕОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

28/

Верховинець розумів, що український балет ще не сформований, а сцена часто бачила лише «імітацію» народних рухів. Тому він прагнув створити міцну теоретичну базу, яка б дала можливість розвивати професійну хореографію. Його діяльність поєднувала практичну й наукову: він став співстановником першого українського балету «Пан Кавовський» (1930), а також заснував у Полтаві жіночий вокально-хореографічний ансамбль «Жінхорас». Цей колектив поєднував пісню з ритмічними рухами, відтворюючи образи, підказані змістом твору, і став новим жанром театралізованої пісні. Павло Вірський надіслав добірку «Жінхорасу» класику та окремим сторінкам історії української хореографії. У 1935 році на Першому міжнародному фестивалі народного танцю в Лондоні український колектив виконав триколіний «Гопак» у надшвидкому темпі – номер, підготовлений Верховинцем, отримав премію та схвальні відгуки. Це стало підтвердженням того, що український танець може бути конкурентним і акраїями на світовій сцені. Василь Верховинець залишив по собі величезну спадщину: понад чотириста записаних народних пісень і танців, десятки постановок і наукових праць, які стали основою української хореографії. Його внесок значно ширший за окремі танці чи книги – він сформував цілий підхід до танцю, у якому народний рух переходить у рівень мистецтва.

Жінхорас Верховинця

29/

Маестро та руху енергії сцени

30/

31/

«Дисципліна і майстерність!»

Павло Вірський – це ім'я, яке стало символом українського народного танцю, його архітектором і реформатором. Він був тим, хто перетворив фольклорні рухи на сценічне мистецтво світового рівня, зробивши український танець модерним і поставивши його на велику сцену. Народжений 1905 року в Одесі, він із дитинства тягнувся до музики й театру, а згодом, здобувши хореографічну освіту, почав творити власну мову танцю. Його ранні постановки у співпраці з Миколою Болотом – «Червоний мак», «Есмеральда», «Машини з Тоскани» – стали важливим початком на шляху до великої мети. Через ці роботи він доводив, що народний танець може існувати не як додаток до вистави, а як самостійна, повноцінна сценічна форма.

У 1937 році Вірський очолив новостворений Державний ансамбль народного танцю України. Саме тут він заклав основу сучасної української хореографії, поєднуючи автентичні рухи з класичною балетною технікою. Його постановки були сильними, яскравими, драматично насиченими. Він уважно вивчав народні традиції, твори Тараса Шевченка, етнографічні дослідження Дмитра Яворницького, а також сам їздив у села, щоб бачити живий танець. Так він відкрив для сцени старовинні «Шевченки» та інші забуті форми.

З 1955 року Вірський став художнім керівником ансамблю. І саме тоді колектив досяг світового визнання. Його девіз «Дисципліна і майстерність!» визначав атмосферу репетицій, де кожен рух відточувався до досконалості. Він

створив понад сто номерів і більше п'яти концертних програм, серед яких особливе місце займають «Ми з України», «Ляльки», «Моряки», «Гопак», «Чумацькі радощі», «Ой, під вишнею», «Повзунець», «Подоланочка», «Про що верба плаче», «Запорожці», «Ми пам'ятаємо!» та інші. Кожна з цих композицій стала маленькою виставою, де танець розповідав історію, передавав емоції й відтворював дух народу. Легендарний «Гопак» перетворився на візитівку ансамблю, вибух енергії й радості, який і сьогодні зриває овації у найкращих залах світу.

32/

Його концерти були подіями не лише в Україні, а й далеко за її межами. Ансамбль гастролював у понад 60 країн світу, від Японії до Аргентини, і всюди український танець викликав захоплення та сексапіанні відгуки. Павло Вірський майже чверть століття очолював ансамбль, віддаючи йому душу й сили. Він помер у 1975 році, але його справа продовжила жити. Через два роки колектив офіційно отримав його ім'я, а нині – **Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського** – зберігає традиції та водночас відкриває нові горизонти. У 2005 році Національний банк України випустив пам'ятну монету до 100 гривень від дня народження митця, підтвердивши його ім'я й справу, продовжують свою триумфальну ходу.

Павло Вірський був тим, хто зробив український танець модерним, поставив його на велику сцену й довів, що народна хореографія може бути мистецтвом світового рівня. Його постановки – від «Ми з України» до «Ми пам'ятаємо!» – й сьогодні звучать як горді «Ми – з України!», нагадуючи, що танець – це мова народу, його душа і його вічність.

Зроблено в Україні. Як виглядає ансамбль Вірського, чий виступи відвідували визначні особистості

Більше світлин його ансамблю дивіться на сторінці /36

/33

Лідер сучасної української хореографії

34/

Миро́слав Миха́йлович Вану́х – легендарний хореограф, який понад півстоліття формує обличчя українського танцю, перетворюючи його на мистецький символ національної культури. Джерелом його натхнення завжди були традиції рідного галицького краю, які він майстерно поєднав із багатим світовим танцювальним досвідом, створивши унікальний синтез, що став візитівкою України на міжнародній сцені. Очолюючи Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського, Вану́х продовжив справу свого попередника, зберігаючи відомі постановки й водночас створюючи нові. У його творчому доробку – майже півстолітня робота: «Кадриці», «Піла молоді», «Український чоловічий танок з бубинами», «Українське вітання», «Козачок», «Волинська полька», «В мирі та злагоді», «Циганський». У цих постановках танець постає як цілісний образ, де рух і музика разом передають настрій, характер і живе відчуття народної культури.

Його діяльність завжди була багатогранною. Як балетмейстер-постановник, він поєднував глибокі знання народних традицій та обрядів із сучасними сценічними формами, створюючи танці, що захоплюють глядачів у різних кутках світу. Як педагог він виховав цілу плеяду майстрів хореографічного мистецтва, а у 1992 році разом із дружиною Валентиною Вантух заснував дитячу хореографічну школу при ансамблі. Основною метою для школи став пошук, навчання і виховання обдарованих дітей, які згодом зможуть стати справжніми майстрами сцени й поповнити свій улюблений колектив та інші професійні хореографічні колективи України. Мирослав Вантух переконаний, що у хореографічній школі повинна бути налагоджена система роботи над репертуаром, визначена організаційна форма і систематична навчально-виховна діяльність. Увага до педагогічних основ і ефективна організація навчальної роботи відіграють величезну роль у творчому зростанні колективу, у набутті професійних навичок і знань, необхідних для виховання виконавців, здатних втілити на сцені художній образ, створений майстром. Сам процес навчання має бути творчим і цілеспрямованим, адже в школі виконавці здобувають професійні навички та водночас формують естетичне відчуття, любов до свого народу і рідної землі.

Важливим внеском у розвиток української хореографії стало створення у 2002 році Хореографічної спілки, яка у 2004 році отримала статус Національної. Вона об'єднала навколо себе десятки тисяч колективів різних віdomств і творчих напрямів, ставши платформою для розвитку народного танцю й утвердження його міжнародного авторитету. За його ініціативи було започатковано низку фестивалів і конкурсів, серед яких особливе місце займає Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені Павла Вірського та міжнародний фестиваль «Веселюка Терпсихора». Ці події стали майданчиками для зустрічі професійних і аматорських колективів, для відкриття нових талантів і збереження багатства регіональних традицій.

/35

Ансамбль під його керівництвом гастролював у майже 80 країнах світу, і кожен виступ ставав візитівкою України, її культури й мистецтва. Мирослав Вантук завжди наголошував, що танець – це не лише естетика, а й культурний код, який формує націю. Саме тому він робив усе можливе для розвитку професійної хореографічної освіти, для виховання дітей і молоді засобами народного танцю, для збереження й примноження спадщини.

За десятиліття творчої діяльності він отримав десятки нагород, серед яких ордени «За заслуги» трьох ступенів, орден Ярослава Мудрого, орден «Держави», численні почесні грамоти та міжнародні відзнаки. У 2021 році він був удостоєний найвищої державної нагороди – «Національна легенда України». Але головною його нагородою є те, що український танець звучить у світі як мова радості, сили й краси. Мирослав Вантук довів, що хореографія може виходити за межі сцени і стати засобом виховання, формуючи нові покоління та утверджуючи національну гідність.

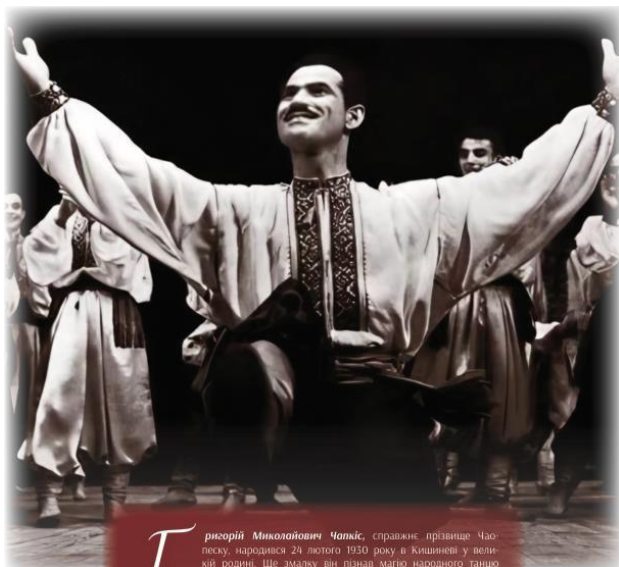
36/

історія Григорія Чапкіса

Рух як доля

/37

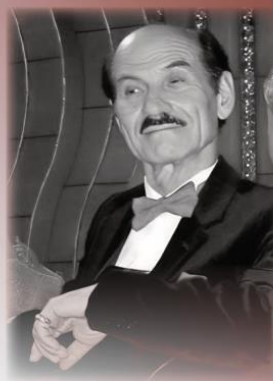
Григорій Миколайович Чапкіс, справжнє прізвище Чапек, народився 24 лютого 1930 року в Києві у великій родині. Ще змалу він пізнав магію народного танцю – на вулиці його навчили водити хороводи, і саме там зародилася любов до руху, що згодом визначила все його життя. Зранку хлопця випускали у двір, а ввечері забирали додому, і саме в цьому середовищі циганських та молдавських дітей він навчився відчувати ритм, жити у танці й розуміти його як природну мову. Танцювати й ходити для нього було одним і тим самим – рух і життя злилися в єдине. Уже в юності він став артистом балету державного ансамблю пісні й танцю України, а згодом працював хореографом у Театрі імені Івана Франка. Переломним моментом стало 1955 рік, коли Павло Вірський повернувся до України й очолює Державний ансамбль танцю УРСР. Саме тоді він запросив Чапкіса до колективу і зробив його солістом. Ця школа сформувала його як митця: Вірський став для нього наставником, прикладом і величезною ланкою з якою він зростає і творить. Протягом 27 років Чапкіс працював у ансамблі Вірського, виконував партії у знакових постановках, які стали класикою української сцени: «Гопак», «Запорожці», «Чумацькі радощі», «Шевчизна». У кожному русі він проживав емоцію, перетворюючи народну хореографію на живу драму. Для нього танець був способом проживати життя, адже саме в танці він відчував повноту існування.

38/

Разом із ансамблем Чапкіс обідав 71 країну світу, виступав перед Мао Цзедунем, Хо Ши Міном, Фіделем Кастро. У 1962 році за лаштунками його побачив Сальвадор Далі, який пожартував: «Ага, так у тебе в ногах є моторчики!» – і це було влучне визначення його невичерпної енергії. Він брав участь у трьох міжнародних конкурсах і кожного разу здобував золото, а вже у 30 років отримав звання заслуженого артиста.

Життя Григорія Чапкіса було цілком віддане мистецтву руху. Він називав себе хореографом широкого профілю, адже танець був його єдиною справжньою професією і сутністю. Народжений серед багатокультурного середовища, він з дитинства вибирав у себе ритми й мелодію народних танців, які стали його мовою назажди.

Григорій Чапкіс залишив Україні неоціненний дар: він показав, що народний танець може бути універсальною мовою, зрозумілою будь-якій аудиторії. Його життя – це приклад того, як хореографія стає мистецтвом і водночас способом проживати емоції, передавати дух народу й дарувати світові гордість «Ми – з України!».

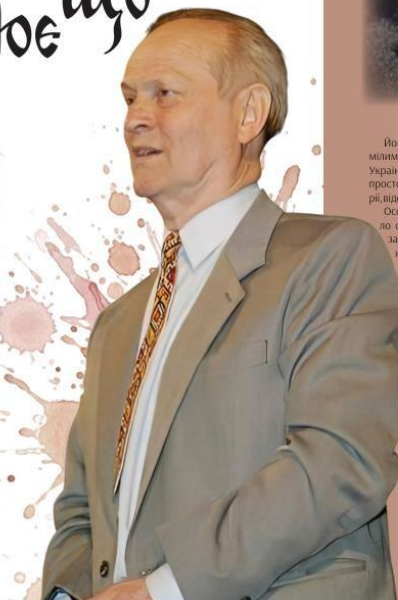

/39

Спадщина Гуреєва Поділля, танцює що

Юрій Іванович Гуреєв увійшов в історію української культури як балетмейстер-новатор, який змінив саму концепцію дитячої хореографії. Його творчий шлях почався з невеликих гуртків у Вовковинцях, але справжнє розкриття таланту відбулося у Хмельницькому, де він створив ансамбль «Подільчанин». З маленького колективу у 16 дітей ансамбль виріс у мистецьку школу, що об'єднала сотні коник танцівників і стала символом Поділля та всієї України. Гуреєв рішуче відмовився від традиційних «дорослих» костюмів для дітей. Замість шароварів і плахт він запропонував легкі, стилізовані образи: для хлопчиків – шорти й сорочки-вишиванки, для дівчаток – спіднички, легкі блузки та віночки. Це було не тільки естетичне рішення, але й педагогічне – діти отримали можливість танцювати природно, у відповідності до свого віку. Завдяки наполегливості в роботі та великому бажанню бути кращими серед кращих «Подільчанин» відомий не лише в Україні, а й далеко за її межами. Тепер тут знаходять радість і спільноту близько 300 дітей віком від 6 до 17 років, які навчаються мистецтву хореографії. В колективі займаються діти різних захоплень та вподобань, але усіх їх об'єднує любов до українського народного танцю. Впродовж більше ніж півстолітньої історії діяльності ансамблю «Подільчанин» побували з гастролями в багатьох країнах світу.

/40/

Його постановки завжди були сюжетними, ароматними й емоційними. «Весна на Поділлі», «Любіть Україну», «Хмельницька моя золота сторона» – це не просто танці, а маленькі вистави, які розповідали історії, відображали характер народу і краю. Особливим визначним творчістю Гуреєва стало створення Павла Вірського. Великий мастроз запропонував йому поставити танець «Кузня» з артистами свого ансамблю, і ця робота увійшла до енциклопедичного видання «Українські народні танці» як взірцевий сучасний інтерпретації фольклору. Це було підтвердженням того, що дитяча хореографія може бути високим мистецтвом. Гуреєв не обмежувався постановками. Він розробив семінарну програму навчання танцю, яка й досі використовується керівниками дитячих колективів. Його ансамбль «Подільчанин» став школою життя для тисяч дітей. Понад 1500 випускників колективу розійшлися світом, а близько 200 з них обрали хореографію своєю професією.

Він був балетмейстером і режисером-художником. У його постановках танець поєднувався з поезією: він читав вірші як пролог до вистав, додаючи їм глибини й драматизму. Таким чином народжувався цілісний театр танцю, де рух і ставали мовою культури. Його творчість виходила далеко за межі ансамблю. У 1987 році він заснував Всеукраїнський фестиваль «Зимові візерунки», який щороку збирає дитячі колективи з усієї України та гостей із-за кордону. Це свято танцю стало майданчиком для обміну досвідом і натхнення, а після смерті митця фестиваль проводиться як данина його пам'яті. Юрій Іванович залишив після себе сотні постановок, методичні матеріали, збірники живих традицій, яка продовжується його учнями та сином Іваном Гуреєвим. Він довів, що дитячий танець може бути не менш глибоким і мистецьким, ніж дорослий, і що саме через нього найкраще передавати любов до рідної землі. Його творчість є прикладом того, як особистість може змінити культурний ландшафт цілого регіону. Поділля завжди Гуреєву отримало свій неповторний танцювальний голос, який звучить і сьогодні.

/41/

Там, де рух стає спільним серцебиттям

ОБ'ЄДНАНІ ТАНЦЕМ

Історія студентського

танцювального колективу

/43/

Народний аматорський ансамбль танцю «Роза вітрів» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського було створено у 2009 році за ініціативи студентів-географів. Їїня мета була проста – взяти участь у фестивалі художньої самодіяльності природничо-географічного факультету. Тоді колектив складався лише з 12 учасників: восьми дівчат і чотирьох юнаків. Назва «Роза вітрів», із легкої руки на той час заступника декана з виховної роботи Тетяни Михайлівни Дабішук, стала щаблю «маркою» природничо-географічного факультету. Воно символічне: «роза вітрів» – це діаграма, що показує повторюваність напрямків вітру в певній місцевості. Так само і ансамбль став відображенням творчих поривів студентів, які прагнуть виразити себе у танці. Першою постановкою був жартильний танець «Веселі вечоринки», що здобув перемогу у номінації «Краща хореографічна картинка» на університетському фестивалі. З кожним роком ансамбль зростає, поповнювався новими учасниками та репертуаром. Його виступи стали окрасою численних виховних заходів факультету й університету.

44/

/45

У 2014 році «Роза вітрів» отримала високе визнання: постановою Президії Федерації профспілок України колектив було присвоєно почесне звання «Народний аматорський колектив профспілок України». Це стало підтвердженням високого рівня виконавської майстерності та вагомому внеску у розвиток аматорської творчості й відродження культурної спадщини українського народу. Участь у місцевих культурних заходах стала для ансамблю безцінним досвідом. Частина студентів відкрила для себе народну хореографію саме у складі «Рози вітрів», а для тих, хто вже мав танцювальний досвід, це була чудова можливість продовжити улюблену справу. У листопаді 2015 року колектив здобув І місце та Гран-прі глядацьких симпатій на Міжнародному фестивалі-конкурсі «Зірковий парад» у Львові.

Сьогодні «Роза вітрів» об'єднує студентів різних факультетів університету. Це не просто юнаки й дівчата, які вдосконалюють хореографічну майстерність та ведуть здоровий спосіб життя. Це справжня команда друзів і однокласників, яких єднає любов до університету. Колектив має власні традиції, символіку та стиль. Ансамбль працює над авторськими постановками, вдало поєднуючи різні напрями танцю, додає акторську майстерність у жартильні композиції. Кожен учасник – це «цеглинка», без якої неможливо збудувати міцний і дружний колектив. Особливо є традиція дарувати футболку з емблемою ансамблю тим, хто виступав у його складі до випуску. А найважливіше отримувати сертифікат затвердженного звання – пам'ять про роки, проведені у творчій родині. У репертуарі «Рози вітрів» представлені українські народні танці – «Перевесло», «Гопак», «Карпатська сюїта», а також сучасні композиції і навіть «Грузинський танець». Це свідчить про широту творчих пошуків ансамблю та його сміливість у відкритті нових хореографічних горизонтів. Допоки в очах танцюристів світиться надія, допоки вони прагнуть працювати над собою й несут у серці любов до університету, «Роза вітрів» буде народжувати нові ідеї та підкорювати нові вершини. І кожен університетський чи міський захід, прикрашений бонім виступом, стає свідком, що залишає теплий слід у серцях глядачів.

46/

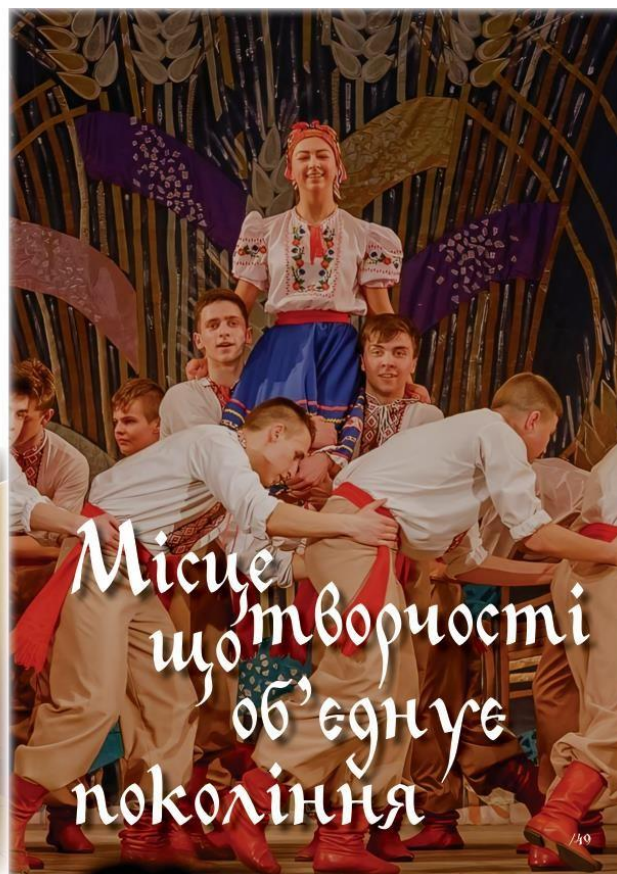
/47

Більшо світлин колективу дивіться на сторінці /84

48/

Місце
творчості
об'єднує
покоління

А ансамбль танцю «Радість» – це творчий колектив, створений у 1998 році. Тут навчаються мистецтву хореографії та вокалу діти й молодь віком від 5 до 18 років. Народний художній колектив України ансамбль танцю «Радість» веде активну роботу, спрямовану на відродження та збагачення національного мистецтва, пропагує кращі зразки народної хореографії, пов'язаної з традиціями подільського регіону. Основу репертуару складають понад 50 українських танців із різних регіонів країни. У кожній постановці врахувано поєднання складної техніки, високої сценічної культури та майстерності виконавців. Ансамбль відзначається високим рівнем художньої майстерності, а тому є постійним учасником міських, обласних та всеукраїнських культурно-мистецьких заходів і конкурсів. Його знають не лише в Україні, а й далеко за її межами: «Радість» брала участь у престижних міжнародних фольклорних фестивалях у багатьох країнах Європи, Азії та Африки – від Італії, Німеччини й Польщі до ОАЕ, Тайваню, Марокко та Франції. Концертні програми ансамблю транслювалися по телебаченню багатьох країн світу. Виконавці «Радості» – це справжні дипломати України, носії її прагнення до миру й злагоди між народами. Колектив має численні нагороди: у 2013 році його визнано «Кращим колективом хореографічного мистецтва» Вінницької області, він отримав відзнаку «Віват, таланті!» Вінницької міської ради, здобув і місце на фестивалі «Українська вишиванка» у Києві та Гран-прі міжнародного фестивалю в Італії. У 2014 році ансамбль виборов і місце та золоту медаль у міжнародному конкурсі в Туреччині. У 2022 році колектив знову представляв Україну на фестивалях у Туреччині, Литві, Швейцарії, Албанії, Хорватії та інших країнах.

За вагомий внесок у розвиток національної культури та високий рівень виконавської майстерності ансамбль неодноразово нагороджувався почесними грамотами й дипломами Міністерства освіти і науки України, обласних та міських органів влади. У березні 2010 року «Радість» було присвоєно почесне звання «Народний художній колектив», яке підтверджувалося у 2015 та 2020 роках.

Окрім танцю, учасники ансамблю займаються вокалом. У репертуарі вокальної групи десятки українських народних пісень, які звучали як в Україні, так і за кордоном – у Німеччині, Туреччині, Франції, Польщі, Хорватії, Румунії та інших країнах. Вокальна група є володарем Гран-прі регіонального конкурсу «Крок до мрії» в номінації «вокал». У квітні 2016 року рішенням Міністерства освіти та науки України вокальної групи ансамблю присвоєно почесне звання «Зразковий художній колектив», яке підтверджено у 2021 році.

Художній керівник ансамблю – заслужений працівник культури України, відмінник освіти України Віктор Адольфович Бойко. Він є яскравим прикладом талановитого балетмейстера, педагога й патріота. Під його керівництвом ансамбль, у якому займається понад 400 дітей, працює у Палаці дітей та юнацтва ім. Лили Радушної у Вінниці. У творчому доробку керівника – понад 40 хореографічних постановок: українські танці («Калинонька», «Гопак», «Бакланська»), сюжетні («Літній», «Молода»), танці народів світу та дитячі композиції. За його ініціативи створено вокальну групу, що дала можливість поєднувати спів і танець у яскравих вокально-хореографічних постановках («Україно», «Благослови», «Мама»).

Важко уявити діяльність ансамблю без закордонних гастролей, які принесли численні перемоги на міжнародних конкурсах і фестивалях, та кож і найвищу нагороду – Гран-прі. Колектив бере участь у всеукраїнських культурних заходах, зокрема у «Фестивалі пам'яті В. Руденцева» у Вінниці та «Зінових візирках пам'яті Юрія Турського» у Хмельницькому.

Особливістю ансамблю є його творча династія: у колективі працюють дружина керівника Наталя Бойко, донька Ольга Бойко та її чоловік Артем Кабанчук. Саме ця сімейна атмосфера робить «Радість» колективом, де мистецтво народного танцю стає справжнім святом для дітей і молоді.

Академічний ансамбль пісні й танцю «Поділля» Вінницької обласної філармонії ім. Миколи Леонтовича – це найстаріший професійний мистецький колектив області, який уже багато десятиліть зберігає й популяризує народно-пісенну спадщину Східного Поділля, а також представляє кращі зразки української та світової музики й танцю. Його історія бере початок від капели ім. Леонтовича, що діяла у Вінниці з 1919 року. Після Другої світової війни ансамбль відновив свою діяльність, об'єднавши колишніх учасників і нових артистів. У зв'язку з тяжкими пошкодженнями станцій у 1948 році колектив реформовано в ансамбль бандуристів під орудою Віктора Джерного. До формування репертуару долучився фольклорист, педагог і композитор Родіон Скалецький, написавши для ансамблю пісню «Вітерець Поділля», яка згодом стала його назвою.

У різні роки творчим керівництвом займалися майстри Анатолій Марковський, Володимир Хазанович та Серафим Гладський. Ансамбль здобував високі відзнаки, серед яких грамоти Президії Верховної Ради КБАРСР та УРСР. Особливим явищем у культурному житті 60–70-х років став дует бандуристок Лілі та Віри Ткачук, заслужених артисток КБАРСР, які представляли мистецтво Вінниччини на міжнародних фестивалях у Софії, інструали на Кубі, в Німеччині, Польщі, Чехії, Монголії та інших країнах.

1982 року колектив повернувся до формату ансамблю пісні й танцю, отримавши власні хорову, оркестрову та хореографічну групи. Відтоді його репертуар ґрунтується на подільському фольклорі, зібраному й опрацьованому Настею Присяжнюк, Гнатом Танцюрою, Родіоном Скалецьким, Марією Руденко та Зоєю Чорною. Ансамбль оновлювали різні керівники: Григорій Новіков, народний артист України Віталій Гаїнський, заслужений артист України Василь Ткаченко. З 1996 року художнім керівником і головним балетмейстером був заслужений артист України Анатолій Кондюк, який створив понад сто хореографічних постановок і визначив сучасне творче обличчя колективу. 17 березня 2026 року він помер, залишивши вагомий мистецький спадщину. На час написання цього тексту ім'я но-

вого художнього керівника ще не було оголошено. Ансамбль «Поділля» провів понад 4000 концертів, гастролював по всій Україні та далеко за її межами – від Сибіру й Далекого Сходу до Англії, Франції, Швеїцарії та Польщі. Колектив є постійним учасником творчих звітів Вінниччини в Національному палаці «Україна», міжнародних фестивалів і конкурсів народної хореографії, зокрема імені Павла Вірського, а також численних фольклорних форумів у Польщі, Німеччині та Швеїцарії. У його програмах – історичні думи, козацькі й чумацькі, родинно-побутові та календарно-обрядові пісні й танці, що занурюють глядача в атмосферу українських традицій.

У 2012 році ансамбль отримав почесний статус академічного. Сьогодні він залишається окрасою культурного життя Вінниччини, постійним учасником найважливіших мистецьких подій країни. Особливе місце посідають патріотичні програми, зокрема «Країна козаків», що відкривають глядачеві світ українських дум, стрілецьких пісень і козацьких танців. Сьогодні академічний ансамбль пісні й танцю «Поділля» – це мистецький колектив, який пам'ятає регіон, який передає українську історію, традиції та обряди сучасному глядачеві. Його сцена – міст між минулим і сучасністю, простір духовної єдності та культурної гордості, де кожний пісень і танець стають свідченням невичерпної сили українського мистецтва.

Велике
мистецтво

маленьких
серцець

Народний ансамбль танцю «Барвінок» – це не просто колектив, а справжня школа життя, де мистецтво поєднується з вихованням, а сцена стає простором єдності та радості. Заснований у 1981 році Петром Бойком, народним артистом України, заслуженим діячем мистецтва, кавалером ордена «За заслуги» та міжнародної відзнаки ООН «Орден Усмішки», ансамбль за чотири десятиліття перетворився на візитівку міста й один із найвідоміших дитячо-юнацьких хореографічних колективів країни. З перших років існування «Барвінок» здобув визнання: у 1987 році йому було присвоєно звання «Зразковий художній колектив». Згодом при ансамблі відкрили фольклорну групу та студію художньої вишивки «Барвіноківі жеруни», а у 2008 році – оркестр ударних інструментів.

«Ми врятували японську фірму від ганьби, а глядачі після кожного номера кричали «Браво!»»
«Тепер у мене є мрія – показати «Барвінок» усій Японії»

Ансамбль є абсолютним переможцем і володарем Гран-прі Всеукраїнського конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського серед понад 1200 колективів. Він став єдиним в Україні, що отримав статус «Колектив-супутник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського». За роки діяльності «Барвінок» здобув безліч відзнак і нагород, став лауреатом міжнародних фестивалів у більш ніж 30 країнах світу – від Франції, Німеччини, Італії та Іспанії до Великої Британії, Китаю, Японії, Польщі, Туреччини, Сербії, Чорногорії та Фінляндії. Кількість перемог настільки велика, що їх важко навіть порахувати, адже колектив протягом десятиліть незмінно підтверджує високий рівень майстерності на національних і міжнародних конкурсах. Саме японські гастролі стали одними з найяскравіших сторінок історії ансамблю. У 1993 році «Барвінок» прилетів до Японії групою лише з восьми дітей. Випадково дізнавшись, що інший колектив не прибув, юні артисти вжили наступного ранку дали сольний концерт на два відділи по 45 хвилин. «Ми врятували японську фірму від ганьби, а глядачі після кожного номера кричали «Браво!»», – згадує Петро Бойко. Президент компанії тоді сказав: «Тепер у мене є мрія – показати «Барвінок» усій Японії».

/61

У місті Татеві ансамбль виступав для порятунку від землетрусу на острові Хоккайдо. Афіш «Барвінок» прикривали майже кожну вітрину, а на будівлі концертної зали висів величезний банер із фото постановки «Гарбуз». Особливим моментом стало виконання легендарної «Сакурі» на старовинних японських інструментах, які українські педагоги налаштували на свій лад. У тиші залу зазвучала музика, і в багатьох японців з'явилися слези – вони такого ще не бачили. Та головне, «Барвінок» завжди був і залишається колективом із великим серцем. Під час повномасштабного вторгнення Росії ансамбль провів понад сотню благодійних концертів у країнах Європи, зібравши майже 4 мільйони гривень на підтримку Сил оборони України. За ці кошти було придбано автобус, автомобіль, медичне обладнання, прилади нічного бачення, амуніцію та інші необхідні речі для армії й шпиталів.

«Наш головний талант – це працелюбність. Ми цінуємо старанність більше за природні задатки, бо саме вона відкриває будь-які двері в дорослому житті»

«Дитина, яку не люблять, ніколи не буде щасливою. Справжній учитель – це людина, яка любить своїх учнів як рідних. Любов окриляє обох: і вчителя, і дитину».

Петро Бойко наголошує: головне завдання «Барвінку» – не лише навчити дітей танцю чи співу, а виховати їх як особистостей. «Наш головний талант – це працелюбність. Ми цінуємо старанність більше за природні задатки, бо саме вона відкриває будь-які двері в дорослому житті», – пише він у книзі «Барвінок. Ростити дітей щасливими». «Дитина,

яку не люблять, ніколи не буде щасливою. Справжній учитель – це людина, яка любить своїх учнів як рідних. Любов окриляє обох: і вчителя, і дитину».

Концертні програми ансамблю завжди дивують глядачів видовищністю та майстерністю. Особливе захоплення викликають постановки «Голуб Візерунок» та «Козачок "Круть-верть"», а також унікальні дієства, де танець поєднується з грою на ударних інструментах. «Барвінок» – це колектив, який однаково щиро виступає і на міжнародних конкурсах, і на звітних концертах перед вініщаними бабусями, адже головне для нього – процес творчості та виховання щасливих дітей.

/63

Покоління об'єднані українською піснею

і танцем

/65

Репертуар «Козаків Поділля» надзвичайно багатий: історичні думи, козацькі та чумацькі пісні, жартівливі хорози сцени, родинно-любська й обрядова лірика, купальські, весільні та жниварські пісні й танці, коляди та щедрівки. Фольклор органічно поєднується із сучасними музичними течіями – поп-музикою, джазом, створюючи особливий мистецький стиль колективу. За роки діяльності ансамбль виховав цілу плеяду народних та заслужених артистів України, серед яких Микола Балема, Валерій Ярецький, Ольга Балема, Герман Датков, Іван Галиник, Ірина Фіцько та багато інших.

Сьогодні художнім керівником ансамблю є Степан Дробіт, головним хормейстером – Катерина Дробіт, головним балетмейстером – заслужений артист України Сергій Качуринець, а керівником оркестру та диригентом – лауреат міжнародного конкурсу Олександр Якубов. У складі колективу працюють десятки артистів хору, балету та оркестру, а також діє дитяча студія «Козаки Поділля», створена у 2010 році для виховання нового покоління митців.

Дитяча студія під керівництвом Сергія Качуринця стала активним учасником міжнародних та всеукраїнських фестивалів, одинадцять разів здобувала Гран-прі, має у своєму репертуарі понад 20 хореографічних постановок різних регіонів України. Вихованці студії виступають разом із професійними артистами ансамблю та є організаторами фестивалю-конкурсу народного танцю «Козацькому роду нема переводу».

Академічний ансамбль пісні і танцю «Козаки Поділля» – це колектив, який понад вісім десятиліть є окрасою культурного життя Поділля та всієї України. Його творча біографія розпочалася у 1938 році з хорової капели, до складу якої увійшли кращі представники художньої самодіяльності та професійні артисти. Першим керівником став талановитий симфонічний диригент Борис Саліничин. Згодом капела отримала назву «Подільська», а з 1989 року – «Козаки Поділля», яку має і сьогодні. За цей час колектив здобув визнання не лише в Україні, а й далеко за її межами, успішно гастролюючи у Франції, Великобританії, Німеччині, Бельгії, Греції, Швейцарії, Індії, Іспанії, Польщі, Португалії та Італії.

Патріотичне спрямування репертуару стало основою творчості ансамблю. Поряд зі старовинними козацькими піснями народжувалися нові твори про Україну та її народ. Особливе місце посідає пісня «Козацькому роду нема переводу», написана у 1989 році Миколою Балею на вірші Петра Караса та Миколи Боню. Вона швидко стала популярною і перетворилася на справжню візитівку колективу. У 1987 році ансамбль був визнаний одним із кращих творчих колективів України, у 2008 році отримав статус «Академічного», а в 2011 році здобув перше місце на Всеукраїнському фестивалі-конкурсі народної хореографії імені Павла Вірського та був нагороджений «Хрестом Українського Козацтва».

/66/

/67

Академічний ансамбль пісні та танцю «Козаки Поділля» та його дитяча ступінь – це не просто мистецькі колективи, а справжні хранителі й продовжувачі українських традицій. Вони зберігають і примножують культурну спадщину, виховують нове покоління артистів і дарують глядачам неповторну атмосферу українського мистецтва. Їхня творчість – це місток між минулим і сучасним, між автентикою та новими музичними пошуками, що робить «Козаків Поділля» гордістю Поділля та всієї України.

Народний аматорський ансамбль танцю «Веселка» – це справжня легенда подільської сцени, яка вже понад сім десятиліть дарує глядачам барви українського танцю. Його історія почалася як невеликий гурток молоді, заохоченої у хореографію. Першим керівником був Михайло Нікіфорович Ушаков, а вже з 1962 року колектив очолює Юрій Іванович Клімчук. Саме він перетворив гурток на повноцінний ансамбль і подарував йому назву «Веселка» – символ різнобарвності, радості та непередбачуваності. У 1963 році колектив отримав почесне звання «народний аматорський», ставши чи не єдиним самодіяльним ансамблем області. У складі «Веселки» танцювало понад сто учасників – робітники, службовці, школярі та студенти. Репертуар був багатий: українські народні танці, хореографічні композиції, танці народів СРСР. Завдяки високій майстерності ансамбль швидко здобув популярність і став улюбленим публіки.

З роками «Веселка» розширювала горизонти: виступала на республіканських конкурсах, гастролювала країнами Радянського Союзу та Європи – Югославія, Польща, Болгарія, Голландія, Бельгія. У 1980 році ансамбль став учасником Міжнародної «Олімпіади-80». Колектив був нагороджений трьома Золотими медалями, численними грамотами та відзнаками Міністерства культури України. Репертуар ансамблю – це справжня палітра української культури: «Танець з хустками», «Привітальний», «Подільський козачок», «Плескач», «Перескоки», «Гарно в нас на Поділлі», «Роди Боже», «Добрий вечір тобі, пане господарю», «Дубе зелений», «Лелека» – кожна постановка має свій характер і неповторну атмосферу. Сьогодні програма «Веселки» охоплює подільські, поліські, волинські, буковинські та гуцульські народні танці, які відображають багатство української спадщини. З 2001 року ансамбль очолює талановитий хореограф Володимир Іванович Петрина, який збагатив репертуар новими програмами та підняв виконавський рівень колективу. З 2017 року керівником стала Оксана Василівна Петрина, яка продовжує слави традиції та створює нові постановки. Саме під її керівництвом ансамбль активно гастролює, бере участь у численних фестивалях і конкурсах, серед яких «Зимові візерунки», «Зірки Тернопілля», «Танцює Полісся», «Сонце, Радість, Краса» в Болгарії, «Охридське Сонце» в Македонії.

«Веселка» не лише танцює – вона живе сучасними викликами. Колектив організовує благодійні концерти, як от програма «Ми – діти вільного народу», під час якої у 2024 році було зібрано понад 60 тисяч гривень на підтримку збройних сил України. А ще ансамбль започаткував проєкт «Танцюємо з Веселкою!», де діти й молодь можуть долучитися до народного танцю у формі ігрових програм та святкових руханок.

Сьогодні «Веселка» – це не просто ансамбль, а яскравий символ української культури, який сяє на престижних сценах України та світу. Він зберігає традиції, виховує нові покоління артистів і доводить, що український танець – живий, сучасний і здатний підкорювати серця глядачів у будь-якому куточку світу. Як справжня веселка після дощу, цей колектив дарує надію, красу й натхнення кожному, хто приходить на його виступи.

79/

75

Академічний ансамбль танцю «Надзбручанка» – це легенда української сцени, народжена у 1959 році. Першим керівником-постановником став Віталій Давидов, а вже через два роки колектив отримав статус професійного при Тернопільській обласній філармонії. У 2011 році ансамбль здобув почесне звання академічного, підтвердивши свій високий рівень майстерності. Назва «Надзбручанка» походить від річки Збруч, що протікає крізь Тернопільщину, і стала символом глибокого зв'язку колективу з рідним краєм. Основу репертуару склали фольклорні танці Тернопілля, записані та поставлені заслуженим артистом України Олександром Данічином, який очолював ансамбль понад двадцять років. Його постановки – «Вигляси», «Святи», «Весілля», «Чабани», «Коліруси» – досконалим прикрасають сцену, зберігаючи народний гумор і колорит.

У різні роки ансамбль очолювали Юрій Пац, Сергій Забутний, Ігор Николишин, Юлія Якимчук та інші талановиті балетмейстери. Кожен із них залишив свій слід у творчій історії колективу, збагативши його репертуар новими постановками: «Надзбручанка», «Гандзя», «Два дубки», «Гопак», «Буковинський танець», «Дуботанець», «Дюмбалики», «Вечори на хуторі біля Диканьки». У 2015 та 2017 роках ансамбль став лауреатом і премією на Всеукраїнському фестивалі-конкурсі народної хореографії імені Павла Вірського. За десятиліття існування «Надзбручанка» залишила багато поколінь артистів, але кожен залишив свій внесок у розвиток і популяризацію народного танцю. У складі ансамблю працювали заслужені артисти України Володимир Бака, Віра Динусар, Ірина Горошко, Євгенія Симополюк, Анжеліка Ковальчук, а також заслужені працівники культури України Марія Лис та Лілія Вельган.

74/

75

Географія гастролей колективу вражає: від Карпат до Тихого океану, від Норильська до Ашхабада. «Надбручанка» дарувала своє мистецтво глядачам у Болгарії, Польщі, Словаччині, Чехії, Німеччині, Канаді, Франції, Іспанії, Португалії та США. Сьогодні ансамбль очолює головний балетмейстер-постановник Микола Грушецький, а керівником молодіжної поповнення, продовжує підкорювати сцени

України та світу. Кожен його номер – це справжній шедевр танцю, де артистизм учасників, запальна українська енергетика, яскраві костюми й віртуозність виконання поєднуються у неповторне дійство. «Надбручанка» – це не просто колектив, а жива легенда української хореографії, яка вже понад шістьдесят років прославляє нашу країну й залишає теплий слід у серцях глядачів.

Без цього колективу важко уявити будь-яке велике свято у Тернополі. «Сонечко» давно перетворилося на невід'ємну частину культурного життя міста, адже саме тут діти змалку вчаться любити українське – танець, музику, традиції. У часи, коли так важливо берегти свою ідентичність, ансамбль виконує особливу місію: передає спадок предків новим поколінням. Танець відкриває перед юними тернополянами цілий світ – народні строї, мелодії, побути і звичаї. Завдяки неуповільненій праці заслуженого працівника культури України Зіновія Бирди мистецтво українського танцю опанувало вже не одне покоління. У її доробку – понад дев'яносто постановок народних танців і більше ніж півтори сотні театралізованих вистав та святкових програм. Вона знаходить підхід до кожного маленького «сонечка», і вже через кілька років від перших занять діти виходять на сцену впевненими й артистичними.

Ансамбль став справжньою візитівкою Тернополя. Тернопільська полька, гучульський і подільський танці, захарпатський «Дуботанець», волинський «Ойра», польська «Веселунка» – кожен номер відтворює автентичну атмосферу свого регіону. Обов'язковим є гопаки – візитівка України. Особливе місце займають постановки, створені на основі фольклорних матеріалів, зібраних у селах Тернопільщини. Географія гастролей «Сонечка» вражає: Польща, Болгарія, Німеччина, Франція, Бельгія, Люксембург, Сербія, Словаччина, Італія. Усмішки юних тернополян приймають тепло й щиро, а їхні виступи стають святом для української діаспори, яка прагне бачити колектив на своїх культурних заходах. Особлива увага приділяється найменшим учасникам. Уже з чотирьох років діти починають опановувати ази танцю. Для них заняття перетворюються на гру: «так легать лелеки, а так ростуть квіточки» – пояснює Зіновія Григорівна. Через кілька років вони переходять у основний склад, де вимоги зростають, адже саме старші діти є обличчям ансамблю. За плечима керівниці – ґрунтовна освіта й багаторічний досвід. Її наставниками були провідні майстри, серед яких дружина Павла Вірського. Тепер цей досвід вона передає своїм вихованцям, дбаючи про автентичність кожного руху й точність лексики танцю.

Кожна група має свою назву – «Метелики», «Зернятка», «Сонечки», «Горішки» – що додає особливого тепла й креативності. Ці назви залишаються до переходу в основний склад. Кожен виступ «Сонечка» – це дійство, яке відбувається на одному диханні. Це не просто дитячий ансамбль. Це школа любові до України, її культури й традицій. Це промінь, який зігріває серця й веде нові покоління до усвідомлення: бути українцем – це гордість і відповідальність.

Мить, зафіксована назавжди

СТОП-КАДР

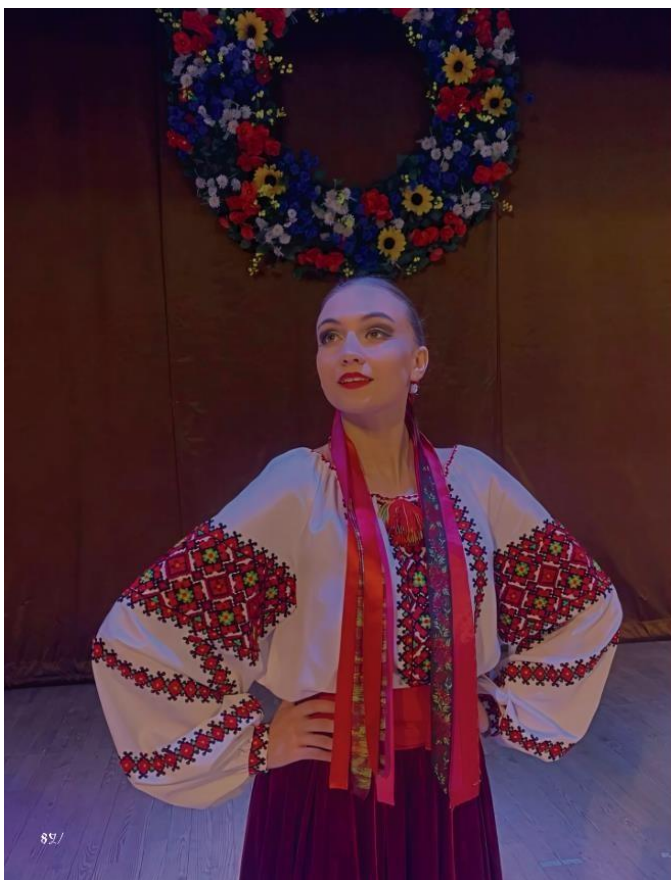

ГАЛЕРЕЯ ТАНЦІО

Авторський погляд

Далі:
колективи в кадрі

82/

Кожен виконаний танець був діалогом із традицією. У народній хореографії вона знаходила себе, і навіть тепер ця частинка життя світиться в її очах.

/83

«Роза вітрів»

Народний аматорський ансамбль

Керівник: Вікторія Канська

84/

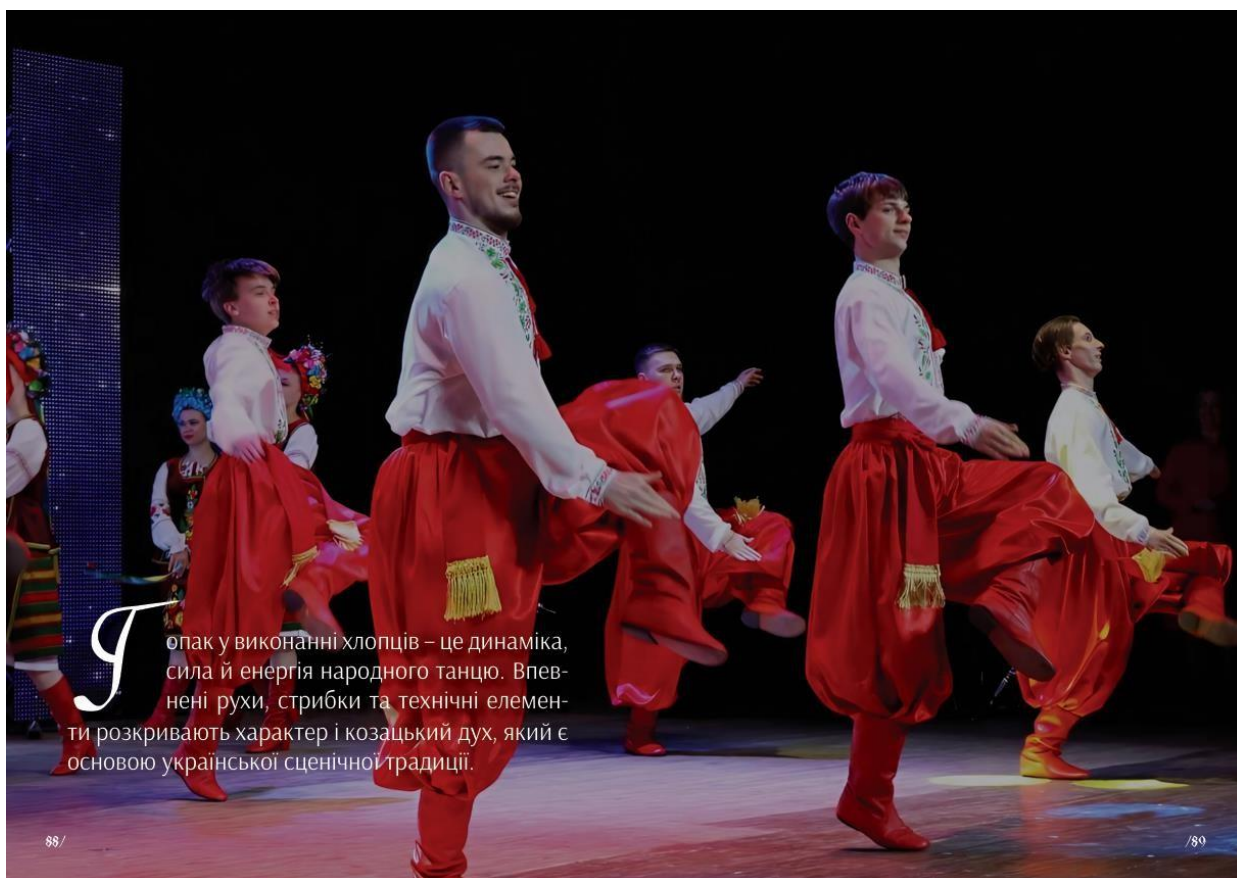
/85

Топак у виконанні дівчат вирізняється особливою легкістю та пластичністю. У танці поєднуються витончені рухи, плавна ритміка та сценічна виразність, що підкреслює ніжний і гармонійний бік української хореографічної традиції.

86/

/87

«Грузинський танець»

Національний заслужений ансамбль танцю імені Павла Вірського

Національний професійний танцювальний
колектив України

96/

Т

анець «Гопак». Глядачі в Україні, країнах Європи та Америки незмінно зустрічають гопак у виконанні відомого хореографічного колективу бурхливими оплесками та піднесеним настроєм. Цей танець став справжньою візитівкою ансамблю Павла Вірського, символом його майстерності та української сценічної традиції.

/97

98/

Т

анець «Вишивальниці» було створено в дорозі – прямо в потязі. Павло Вірський засобами хореографії та виразної пластики зумів передати рухи і характери героїнь, відтворивши натхненну працю решетилівських майстринь-вишивальниць як яскраву сценічну картину.

/99

П

анець «Запорожці». Хореографічна картина «Запорожці», створена видатним балетмейстером Павлом Вірським у середині XX століття, стала яскравим втіленням козацьких традицій і бойових танців січовиків.

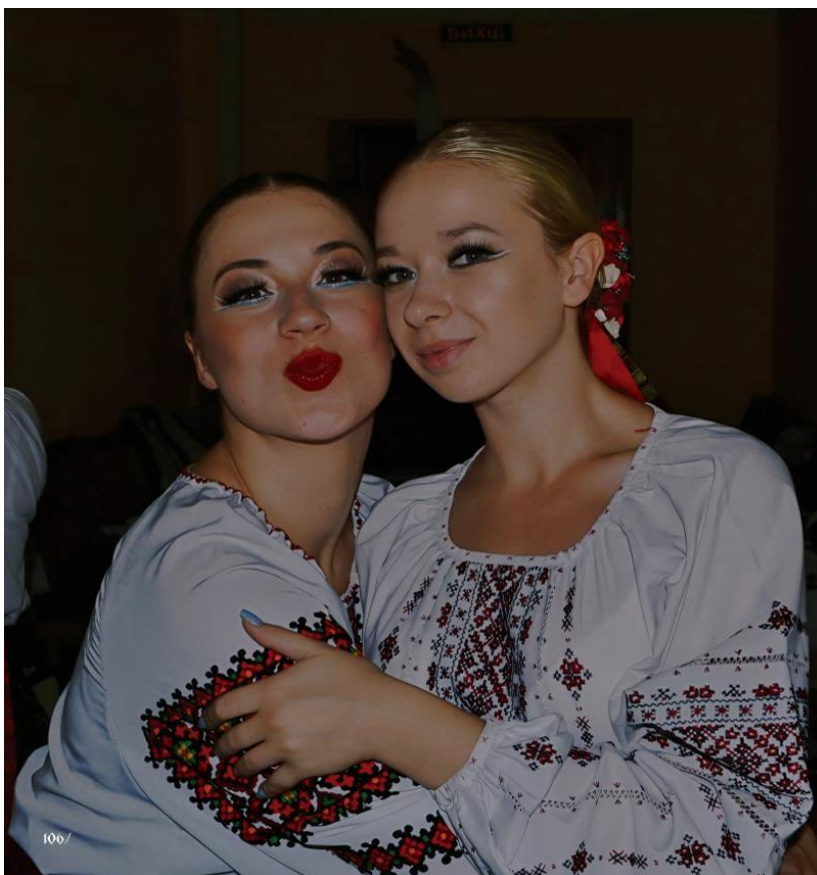
«Волинська
полька»

104/

«Подолянчик»

105/

106/

Їхня дружба почалася в стінах Народного художнього колективу ансамблю танцю «Веснянка», коли Каріна Юрчак та Катерина Бондар уперше прийшли на заняття й опинилися поруч у світі танцю. Спільні репетиції, хвилювання перед виступами та радість від перших сценічних успіхів поступово об'єднали їх і стали основою міцної дружби.

107/

Софія Мурава – колишня танцівниця Народного художнього колективу ансамблю танцю «Веснянка», для якої заняття хореографією стали важливим етапом становлення. Саме в танці вона відкрила для себе сценічну культуру, навчилася працювати над образом і передавати емоції через рух. Її сценічний вигляд і сьогодні нагадує про цей досвід – час, наповнений натхненням, працею та любов'ю до народного мистецтва.

108/

/109

110/

Випускниця Народного художнього колективу ансамблю танцю «Веснянка», студентка 4 курсу Київської муніципальної академії танцю імені Сергія Лифаря Каріна Юрчак. Вона продовжує займатися народною хореографією, поєднуючи досвід, отриманий у колективі, з професійним навчанням. У гопаківському костюмі її образ передає красу українського танцю та його невичерпну енергію.

/111

У світлі прожекторів Каріна Юрчак постає ніжним і водночас сильним образом українського танцю. Напівтемрява сцени, м'яке освітлення та витончена постава створюють атмосферу справжньої сценічної магії й підкреслюють грацію та красу моменту.

112 /

/ 113

Панець «Віночок». У народному танці студентки передають гармонію рухів, виразність і самобутній характер української хореографії.

Київська муніципальна
академія танцю
імені Серґа Лифаря

Постановник: Лариса Гелун

114 /

/ 115

Студентки виконують «Плескач» – сценічний український танець, поставлений Павлом Вірським на основі одного фольклорного руху. Його характерною особливістю є ритмічне плескання в долоні, що задає темп, об'єднує виконавиць і створює виразний динамічний малюнок танцю.

116 /

/ 117

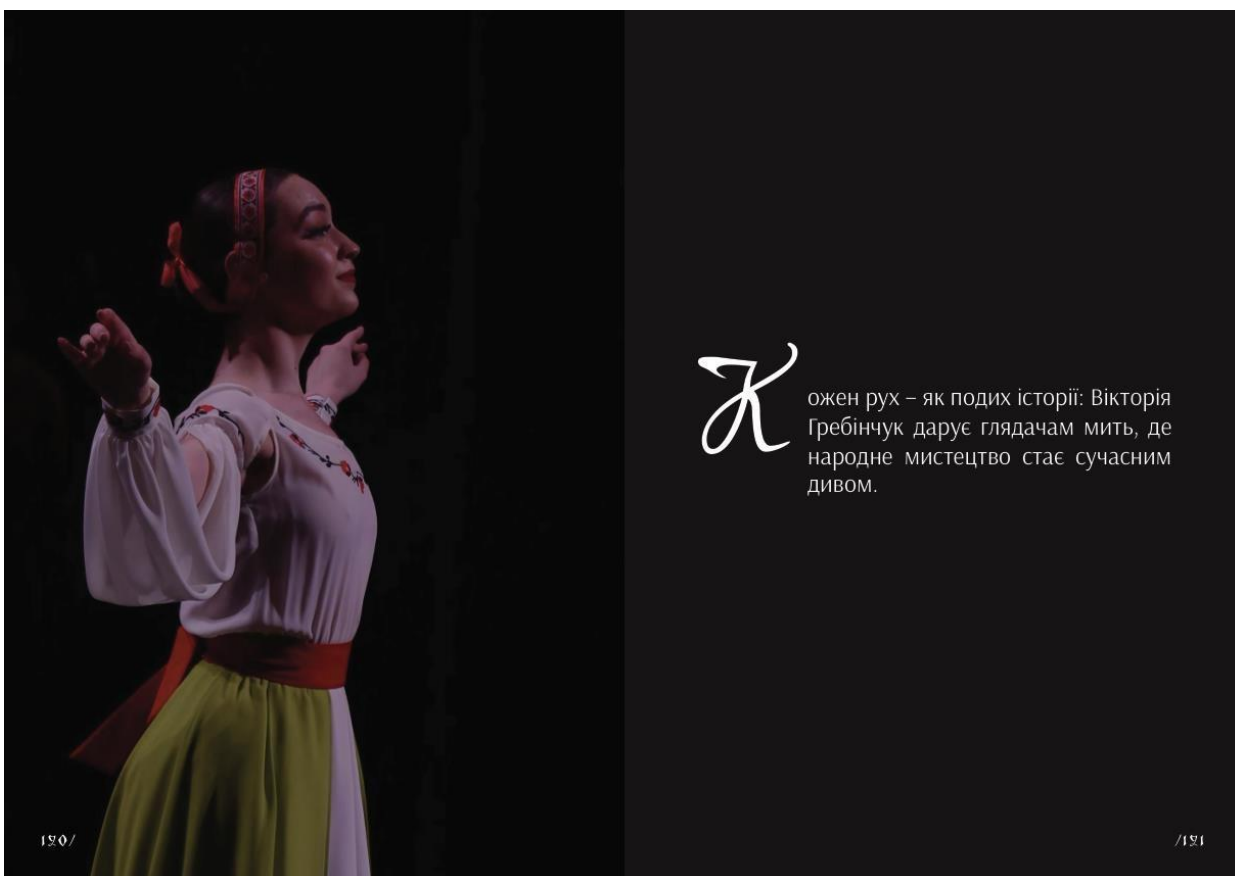
Студентки виконують «Вербиченьку», поставлену Павлом Вірським на основі народних мотивів і ліричних образів.

У ній поєднуються плавність рухів, музичність і виразна пластика, що передають ніжний характер української танцювальної традиції.

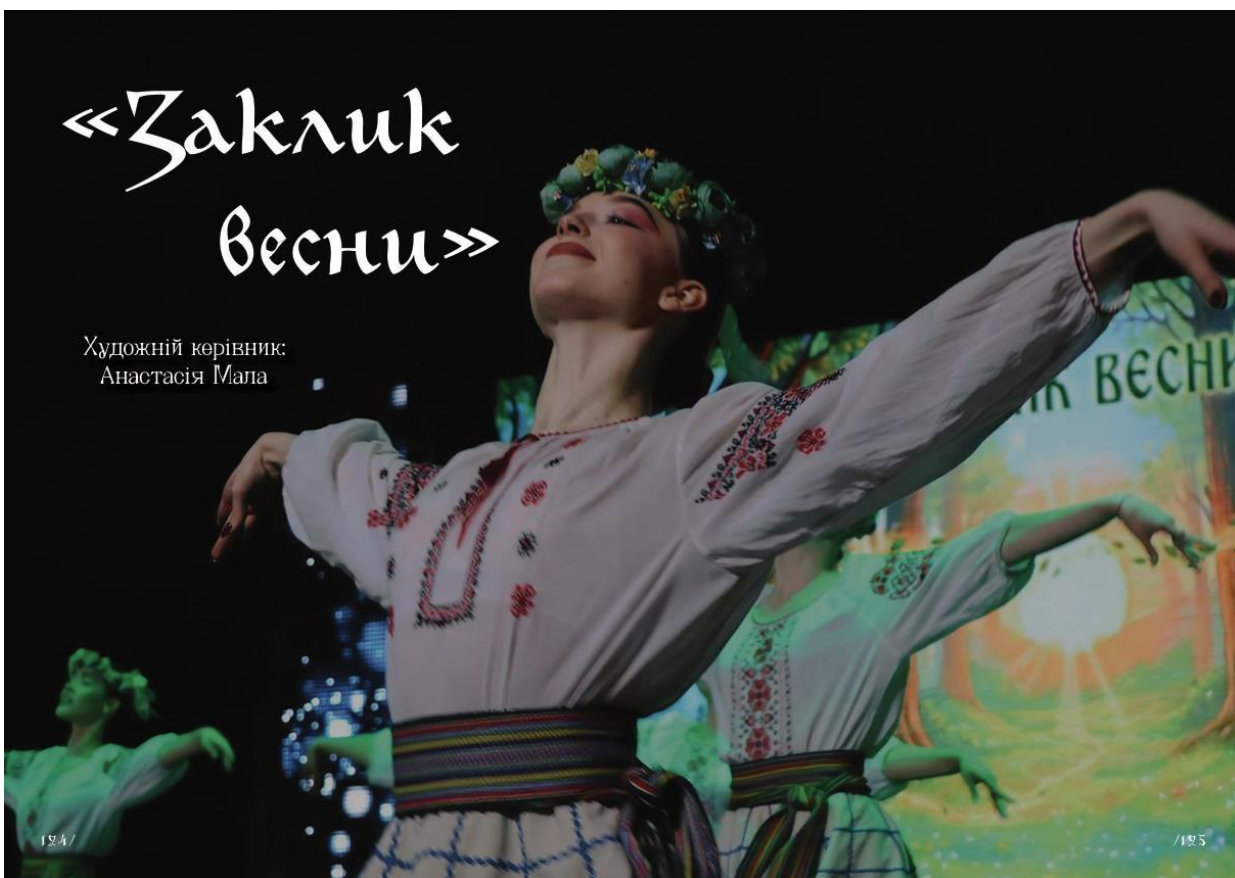
118 /

/ 119

«Заклик весни»

Художній керівник:
Анастасія Мала

194/

/195

«Пролог»

Художній керівник:
Євгенія Філімонова-Златогурська

Ансамбль народного танцю

«Вихиляс»

196/

/197